

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.—ΕΤΟΣ 30^{ον} ΑΘΗΝΑΙ 15—31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1917 ΑΡΙΘ. 1095

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΕ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ≡
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: Η πολιτική ψήφος των Άγγλιδων (κ. Κ. Παρρέν). — Τι πρέπει να κάμωμεν αι Έλληνίδες (κ. Π.). — Αί κυρίες του Πειραιώς (κ. Π.). — Η Άνεμώνη (ποίημα Δικ. Β. Κατσούφου) — Ο άνδρας μου (Φιλόσοφος σύζυγος). — Παιδικαί Κυριακαί του Λυκείου. — Το άσπρο Τριαντάφυλλο. — Έλληνικόν διήγημα (κ. Κ. Παλαμά). — Η Λαΐς της Κορίνθου. — Πώς πρέπει να βλέπουν τα παιδιά (Μυτέρα παιδαγωγός). — Νοικοκυρειό και κουζίνα.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: **ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ**

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΕΤΟΣ 29^{ον}

Άντίτιμον έτησίαις έγγραφής δια τὸ έσωτερικόν..... Φρ. 10
 δια τὸ έξωτερικόν..... Φρ. 13

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Όδός Γ', Σεπτεμβρίου 2

Παρατηρήσεις επί της αποστολής της Έφημερίδος γίνονται δεκταί μόνον έντός ενός μηνός.

Έκαστον τεύχος τιμάται 1 δραχ.

Τά αποστελλόμενα προς δημοσίευσιν χειρόγραφα πρέπει να φέρουν την ύπογραφήν του αποστέλλοντος και να είναι καθαρογραμμένα.

Πάσα αίτησις προς έγγραφήν συνοδεύεται υπό του αντίτιμου εις τραπεζικήν ή ταχυδρομικήν έπιταγήν ή και εις τοκομερίδια.

Αί συνδρομαί άρχονται από 1 Ιανουαρίου και είναι έτήσιοι.

Τά μη δημοσιευόμενα χειρόγραφα δέν επιστρέφονται.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ

Θέλετε τὰ τέκνα σας και ιδίως αι νεαράι κόραι σας ν' αποκτήσουν δώμα καλλιτεχνικόν και αγαλατωδες; Δέν έχετε να κάμετε άλλο παρα να προμηθευθίτε από τὸ

NEON ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ

Όδός Αιόλου 66

ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟΝ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΝ

δια του οποίου τὰ ΚΥΡΤΑ ΣΩΜΑΤΑ γίνονται εύθυτενέστατα και καλλιτεχνικώτατα.

Τὸ γνωστόν Φαρμακείον του κ. Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ.

COSTUMES TAILLEURS

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ράπτης της Α. Μ. της Βασιλίσσης Σοφίας και της Α. Β. Υ. της Πριγκηπίσσης Έλένης.

ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: **ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ**

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 30^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ 15-31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1917 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1095

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΨΗΦΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΩΝ

Ό,τι δέν έκαμεν ενός περίπου αιώνος ένέργεια και πάλη και δημοσιογραφικοί άγώνες και επιθετική στάσις και λιθοβολισμοί ύπουργικών μεγάρων και εμφύλιοι σπαραγμοί τὸ έκαμεν μέσα εις όλίγον διάστημα ο τρομερός αυτός πόλεμος.

Αί Άγγλίδες απέκτησαν τὸ δικαίωμα της ψήφου χωρίς καμμίαν συζήτησιν ούτε εις τήν Βουλήν των Κοινοτήτων, ούτε εις τήν Βουλήν των Λόρδων. Η Άγγλική άριστοκρατία ήναγκάσθη επί τέλους να υποκύψη εις τήν ανάγκην των περιστάσεων και ο νέος Πρωθυπουργός της Άγγλίας, γέννημα και θρέμμα των λαϊκών τάξεων, διησθάνθη ότι εις τήν σημερινήν παγκόσμιον πάλην ή Άγγλία όφειλε να αναγνωρίση επισήμως ότι αι γυναίκες είναι μεγάλος πολιτικός παράγων και πολύτιμος συγχρόνως ύλική δύναμις δια τήν περίστασιν.

Εις στιγμήν που ύπολογίζεται και έννευ ακόμη στρατιώτης και ένα όπλον δέν ήδύναντο να μείνουν κατά μέρος, άλλ' ούτε να μην ίκανοποιηθούν οι πόθοι εκείνων, που αποτελούν τήν μεγάλην σήμερα παραγωγικήν δύναμιν του οικονομικού πλούτου της Άγγλίας. Ο νέος πρωθυπουργός μεθ' όλων τον ποιητικόν λυρισμόν της φρασιολογίας του δέν προσέθη βεβαίως εις τήν μεγάλην αυτήν ύπερ των γυναικών χειρονομίαν άπλως από ιδανικήν εκτίμησιν και θαυμασμόν προς τὸ ώραϊον φύλον. Τά λόγια του, όσον και

άν στολίζονται με ποιητικά άνθη, όμως κρύπτουν βαθείας πεποιθήσεις και ύπαγορεύονται από τήν σκληράν και αμείλικτον λογικήν, ή όποία επιβάλλει σήμερα τήν επέμβασιν της Άγγλίδος γυναικός εις τήν διεξαγωγήν της διοικήσεως της χώρας, αλλά και της μέχρι των άκρων υπερεντάσεως των δυνάμεώς της προς παράτασιν του πολέμου.

Και τήν δύναμιν αυτήν τήν κατέχουν πολύ περισσότερον από τους άνδρας οι Άγγλίδες με τας οργανώσεις και τὰ σωματεία των και τήν έπιροήν των εις τας πτωχάς λαϊκάς και εργατικές τάξεις.

Διότι εάν οι άνδρες με τας διακρίσεις των των άριστοκρατών και των πληθείων είναι μοιρασμένοι εις δύο χωριστά στρατόπεδα είτε ως κοινωνία, είτε ως πολιτεία, εάν ή απόστασις που τους χωρίζει δέν θα γεφυρωθί ποτε μεθ' ύσας και άν επέλθουν πολιτικός μεταβολάς, όμως αι γυναίκες όλων των τάξεων εύρέθησαν ένωμέναι και αδελφωμέναι τήν στιγμήν αυτήν.

Τάς ειχεν αδελφώσει πρό πολλού ο κοινός άγων προς διεκδίκησιν της ισότητος απέναντι του νόμου. Τάς ειχεν αδελφώσει αι κοιναι προσπάθειαι δια τήν απόκτησιν ενός ανθρωπίνου δικαιώματος, τὸ όποτον οι έπίσημοι πολιτικοί άνδρες τους ήρνούντο με τόσην έπιμονήν. Τάς ειχεν αδελφώσει ο κοινός πόθος και τὸ κοινόν όνειρον να συντελέσουν εις τον εξανθρωπισμόν των μεγάλων μαζών του Άγγλικού πληθυσμού τας όποίας δεκατίζει ή πείνα και θερίζει αμείλικτα ο αλκολισμός και ή άθλιότης.

Δούμισσαι και λαΐδα με άδαμάντινα στέμματα και ευγένειαν αιώνων είχαν υιοθετήσει πρό δεκάδων ετών το ζήτημα της γυναικείας χειραφετήσεως και είχαν τεθή επί κεφαλής οργανώσεων εθνικών και διεθνών μεγάλης σπουδαιότητος και σημασίας.

Οι εθνικοί και διεθνείς σύνδεσμοι των γυναικών του κόσμου έσον και αν είναι δημιουργήματα της γυναικείας διανοητικότητας των Αμερικανίδων και εις αυτές οφείλουν την ευεργετικήν επέκτασιν και δράσιν των εις όλον τον κόσμον, έμωσ υιοθετήθησαν από τας γυναικας της Αγγλικής άριστοκρατίας πρωτίτως και ή διοίκησις των περιήλθεν επί δύο περίπου ήδη δεκαετηρίδας εις τας χείρας μιās επιφανούς Αγγλίδος άριστοκράτιδος, της λαίδης Aberdeen.

Εις τους συνδέσμους αυτούς περιλαμβάνεται εις ένα κύκλον άπεράντον και ευρύτατον όχι ή στενή ιδέα της φιλανθρωπίας κατά την παλαιάν παράδοσιν της έλεημοσύνης και των διαφορών κομειών που κατεπλημμύρησαν αποκλειστικώς σχεδόν με πολυτελή μέγαρα και τον τόπον μας.

Άλλα εις οργανώσεις δράσεως προβλεπτικής και ριζικής αναγεννήσεως και αναμορφώσεως των λαϊκών τάξεων, εις τας οποίας εξητάσθη και έμελετήθη και το ζήτημα της δι' ειρηνικών μέσων διευθετήσεως όλων των διεθνών πολιτικών διαφορών, ως έμελετήθη ή μεταρρυθμισις της εκπαιδεύσεως, με έντελει νέας και άπλουστερας βάσεις, ή καταπολέμησις του έμπορίου της σαρκός, ή νομοθετική μετατροπή του καθεστώτος υπέρ των αδικοκμένων και έν γενει κάθε κλάδος και κάθε ζήτημα κοινωνικής αντίληψεως.

Ο Αθηνικός Σύνδεσμος των Αγγλίδων έχει βαθυτάτας ρίζας εις την Αγγλικήν κοινωνίαν και είναι σήμερα διά τας εκεί επιδιωκόμενας πολιτικές μεταρρυθμίσεις ένας πολύ δυνατός παράγων. Αδιάφορον αν αι ιδέαι της στρατοποίησης της Μεγάλης Βρετανίας δέν συμπίπτουν με το πρόγραμμα της ειρηνικής αυτής οργανώσεως. Η ικανοποίησις ή δοθείσα εις τας γυναίκας διά της παροχής της ψήφου τας τάσσει την στιγμήν αυτήν παρά το πλευρόν του Αγγλου Πρωθυπουργού, ο οποίος ισχυρίζεται ότι ο πόλεμος ακριβώς αυτός των άκρων σκοπει την διαρκή πλέον επικράτησιν της βασιλείας της ειρήνης μεταξύ των λαών.

Τώρα κατά πόσον ή άπωτέρα σκέψις της Αγγλικής πολιτικής και μερικαί ακόμη σύγχρονοι σκληρότητες προς λαούς φίλους, αλλά μικρούς και αδυνάτους ανταποκρίνονται εις τας επαγγελίας αυτές είναι άλλο ζήτημα. Αι Αγγλίδες διά πολλούς και διαφόρους λόγους θέλουν να ά-

γνοούν ή άγνοούν πραγματικώς πολλά απόκρυφα της πολιτικής της χώρας των και είναι φυσικόν να πιστεύουν εις τον ποιητικόν ρήτορα, ο οποίος υπόσχεται με λόγια μεγάλα και στολισμένα με τα ωραιότερα άνθη της αγάπης και της κοινωνικής αντίληψεως και αλληλεγγύης, τον χρυσόν αιώνα, τον όποιον θα δημιουργήση διά την ανθρωπότητα ή νίκη της θαλασσοκρατείας πατρίδος του.

K. PAPPEN

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΜΩΜΕΝ ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ

Είναι μεγάλη αλήθεια ότι το χρυσάφι δοκιμάζεται εις την φωτιά. Εάν άνθέξη και δέν άποσυντεθή και δέν μαυρίση είναι αληθινό, άδολο, άμιγές. Ένα τέτοιο περίπου χρυσάφι άποδεικνύεται, όσο περνά περισσότερο ο καιρός της δοκιμασίας, ο Έλληνικός λαός. Ριγμένος μέσα εις μιάν φωτιά πείνας, κινδύνου και κακομοιρίας μένει πάντοτε καρτερικός, ήρωϊκός, πατριώτης και περιμένει τον έξ αιτίας θάνατον με σταϊκότητα αξιοθαύμαστον.

Όλοι ήμεις οι λεγόμενοι άνθρωποι ανώτερας διανοητικότητας, έρχεσθε να είχαμεν σχετισθή και συνδεθή περισσότερον με τον λαόν αυτόν. Όχι βέβαια διά να τον ένθαυρόνωμεν, διότι το θάρρος του υπερβαίνει το ιδικόν μας, όχι διά να τον βοηθήσωμεν, διότι ήμεις έχομεν ανάγκην της συνδρομής του, αλλά διά να του μάθωμεν μερικά πράγματα, τα όποια έτυχε να είξεύρωμεν και τα όποια θα τον βοηθήσουν να υποφέρη όλιγώτερον την στιγμήν αυτήν. Η δοκιμασία του ψωμοϋ έξαφνα εις την όποιαν έχει υποβληθή τελευταίως είναι από τας τραγικώτερας. Ούτε το μαρτύριον του Ταντάλου, ούτε αι επινοήσεις της Ιερās εξετάσεως, ούτε τα βάσανα της κολάσεως του Δάντου δέν ήμπορούν να συγκριθούν με το μαρτύριον του ψωμοϋ.

Διότι διά τον λαόν τον ιδικόν μας το ψωμί είναι ή ζωή. Εύθις δέ ως το ψωμί όλιγοστεύει αισθάνεται να όλιγοστεύη ή ζωή του, και όταν θά του λείψη έντελώς πιστεύει ότι θα άποθάνη. Πρέπει λοιπόν να μάθωμεν, να πείσωμεν τον λαόν ότι ήμπορεί να ζήση και χωρίς ψωμί. Πρέπει να έλθωμεν εις τοιαύτην συνάφειαν και επαφήν μαζί του, ώστε να τον διδάξωμεν, να του εξηγήσωμεν, να του μάθωμεν ότι ένα αυγό, 50 δράμια γάλα και μία σουπα από λαχανικά, κρομμύδια και όσπρια άνοσπληροϋν με πολύ υγιεινότερα αποτελέσματα της τεράστιες φέτες το ψωμί που μετεχειρίσθη ως τώρα για να ζήση. Αι κυρίαί του Λυκείου των Έλληνίδων άπε-

Η Αυτοκράτειρα Αυγούστα της Γερμανίας.

ή πρωτοστατούσα εις την γυναικείαν οργανώσιν της χώρας.

φασίσαμεν να αναλάβωμεν την διδασκαλίαν αυτήν την φιλικήν από στόματος εις στόμα με της γυναικες και τα παιδιά του λαού. Αφού κάμωμεν καταλόγους των ειδών που παράγει ο τόπος μας και τα όποια δέν κοστίζουν πολύ, θα καταρτίσωμεν πίνακας τροφίμων, προσιτών εις τα χρηματικά μέσα των λαϊκών τάξεων. Με κάποιαν συνενόησιν με τον μπακάλη εκάστης συνοικίας, ήμποροϋμεν να βοηθήσωμεν τας λαϊκάς οικογενείας να εξασφαλίσουν τροφήν ήμερησίαν, ή όποια αναλόγως των μέσων που διαθέτουν, θα αναπληρώση την έλλειψιν του ψωμοϋ.

Αϊφνης εάν αναλογίσωμεν δι' έκαστον άτομον 50 δρ. όσπρια ή ρύζι την ήμέραν εις συνδυασμόν με 50δρ. πατάτες, 100 δρ. χορταρικά, 20 δρ. λάδι, 50 δρ. σϋκα, καρύδια ή σταφίδες, 50 δρ. κρομμύδια, 30 δρ. τυρί, 20 δρ. καφφέ και ζάχαρι και 50 γάλα. Έχομεν σύνολον βά-

ρους μās οκās. Η αξία της οκās αυτής, υπολογιζόμενων των συνήθων τιμών άνέρχεται εις δρ. 1. Μία οκ. ψωμί μαϋρο λασπωμένο και μισοψημένο κατά την γενικήν μέθοδον των άρτοποιών και συνεπώς 300 δρ. μόνον, στοιχίζει μίαν δρ.

Τώρα άς ιδούμεν τί ήμπορεί να φάγη με την δραχμήν αυτήν ένας άνθρωπος. Δύο καλά πιάτα όσπρια, 3—4 πατάτες βραστές, με άγάλογο τυρί, 2 καφέδες, 2 πιάτα χόρτα με λάδι, 1 ποτήρι γάλα, 2 φουχτες σϋκα και καρύδια. Και έρωτώμεν: Ένα παιδι ή και ένας μεγάλος δέν τρέφεται θαυμάσια με τέτοια υγιεινή και θρεπτική τροφή, ή όποια εάν διατιμηθή το κρέας φθηνότερα, ήμπορεί να περιλαμβάνη και κρέας 3—4 φορές την εβδομάδα; Τώρα εάν ληφθή υπ' όψιν ότι ή λαϊκή οικογένεια είναι πολυπληθής και ότι κατά την γνωστήν παροιμίαν με των οκτώ το φαί τρέφονται και οι

δέκα, τότε έχουμε ένα 30 ο)ο δλιγοτέραν δαπάνην κατ' άτομον. Ὡστε υπολογιζομένου 70 λεπτά τὴν ἡμέραν κατ' άτομον, μία οἰκογένεια ἀπὸ 5—6 πρόσωπα θὰ τραφῇ ἐξαίρετα μὲ 4—4,50 δρ. τὴν ἡμέραν. Ὅσον δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας εἶναι μεγαλειότερος, τόσον ἢ κατ' άτομον δαπάνη ἐλαττοῦται. Ἐδῶ φυσικὰ ὁμιλοῦμεν διὰ τὰς τάξεις τῶν μικροεπαγγελματιῶν ποῦ κερδίζουν τὴν δραχμὴν ἢ τὰ 70 λεπτά κατ' άτομον τὴν ἡμέραν. Καὶ εἶναι ἢ πολυπληθεστέρα ἢ τάξις αὐτή, ἢ ὅποια δὲν καταδέχεται νὰ πάρῃ συσσίτιον, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι ἴσως δίκαιον νὰ πέρῃ, ἀφοῦ ὑπάρχουν οἱ ἐντελῶς ἄποροι, οἱ ὅποιοι τώρα ἐδεκαπλασιάσθησαν καὶ διὰ τοὺς ὁποίους ὅσον καὶ ἂν πολυπλασιάσουν τὴν ἐπέκτασιν τῶν συσσίτια μόλις καὶ μετὰ δυσκολίας θὰ ἐπαρκέσουν.

Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἐξερθῇ ἰδιαιτέρως τὸ μεγάλο καὶ εὐεργετικὸν ἔργον τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλίσσης Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων. Ἦμπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι τὴν κρίσιμον αὐτὴν στιγμήν, ὁ Σύνδεσμος εἶναι ὁ πρῶτος καὶ μέγας εὐεργέτης τῶν λαϊκῶν τάξεων. Σήμερον ὁ Σύνδεσμος μοιράζει εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ δωρεὰν περὶ τὰ 10,000 συσσίτια τὴν ἡμέραν. Αὐριον ποῦ αἱ ἀνάγκαι θὰ αὐξήσουν θὰ μοιράσῃ 20,000, μεθ' ὅλα τὰ γλίσχα μέσα, τὰ ὅποια διαθέτει. Ἐκτὸς αὐτοῦ δὲ μοιράζει καὶ γάλα διὰ τὰ μικρὰ καὶ ἰατροῦς καὶ φάρμακα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ νοσηλείαν διὰ τὰς ἐπιτόκους γυναῖκας. Καὶ ἔν γένει, ὥραν με ὥραν καὶ ἡμέραν με τὴν ἡμέραν ἀπλώνει τὴν δρᾶσιν του εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ παντοῦ ὅπου τὰ μέσα τὸ ἐπιτρέπουν.

Τὸ ἔργον μας λοιπὸν ὄλων τῶν Ἑλληνίδων σήμερον θὰ εἶναι ἐπικουρικὸν εἰς τὸ μεγάλο ἔργον τοῦ Συνδέσμου. Θὰ παρεξῆ τὴν στιγμήν αὐτὴν τὴν ἠθικὴν του συνδρομὴν καὶ ἐνίσχυσιν εἰς τὰς δοκιμαζομένας περισσότερον τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Θὰ ὀδηγήσωμεν τὰς πτωχὰς γυναῖκας, εἰς τὸ πῶς ἠμποροῦν νὰ ἀντικαταστήσουν ὑγιεινότητα τὸ ψωμί καὶ θὰ τοὺς ὑποδείξωμεν ἀκόμη εἰς φιλικὰς ὁμιλίας ὅλα τὰ εἶδη τῶν μικροεργασιῶν, ποῦ ἠμποροῦν νὰ τὰς βοηθήσουν εἰς ἀνακούφισιν ἀπὸ τὴν δυστυχίαν, ἢ ὅποια μᾶς ἀπειλεῖ καὶ τὴν ὅποιαν θὰ νικήσωμεν, ἐὰν ἠξεύρωμεν νὰ τὴν ἀντιμετωπίσωμεν με θάρρος, ἐφωδιασμένοι με τὰ ἠθικὰ ἐφόδια τῆς κριτικῆς καὶ τῆς ἐνεργητικότητος.

Ἰδίως καὶ πρὸ παντὸς θὰ ἀποφύγωμεν νὰ ἀπευθυνόμεθα πρὸς πολλὰς καὶ μεγάλας μάζας, θὰ ἀποφύγωμεν τὸ σύστημα τῆς ἀναμονῆς τῶν

πτωχῶν γυναικῶν ἐμπρὸς εἰς τὴς πόρτες τῶν πλουσιῶν, διὰ τὴν παροχὴν βοηθημάτων. Θὰ εἰποῦμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καθαρὰ καὶ ξάστερα ὅτι δὲν θὰ δίδωμεν οὔτε συσσίτια, οὔτε χρήματα, οὔτε κανένα ἄλλο εἶδος ὑλικῆς βοηθήματος, τὸ ὅποῖον εἰς τόσον εὐρὴν κύκλον χορηγεῖ ἤδη ὁ Πατριωτικὸς Σύνδεσμος. Ἡ ἰδικὴ μας δρᾶσις θὰ ἀσχοληθῇ εἰδικώτερον **εἰς τὴν τόνωσιν τῶν ψυχῶν καὶ τὴν ἀψίπνισιν τῶν πνευμάτων, ποῦ κοιμῶνται ἀκόμη ἢ καὶ γίνονται ἀσυνειδήτως δρᾶσις κακοῦ καὶ εἰς τοὺς ἑαυτοὺς τῶν καὶ εἰς τοὺς ἰδικούς τῶν.** Θὰ πολεμήσωμεν τὴν ὀκνηρίαν εἰς τὰς βαθυτέρας ρίζας τῆς καὶ θὰ προσπαθῶμεν νὰ ἐμνεύσωμεν τὴν αὐτοπεποίθησιν καὶ νὰ καταστήσωμεν αἰσθητὴν τὴν ἀνάγκην τῆς αὐτενεργείας.

Ἐπὶ τὴν πληθὸν οἰκογενειῶν ποῦ δὲν ἠμποροῦν οὔτε νὰ τείνουν τὸ χέρι ὡς οἱ ἐπαγγελματικοὶ ἐπαῖται, οὔτε νὰ ζητήσουν συσσίτιον ἢ καὶ ἄλλην συνδρομὴν, ἀλλὰ θεωροῦν καὶ τὴν ἐργασίαν ἀκόμη ἐντροπὴν, καὶ ποῦ κοιμῶνται νησιτικοὶ κάτω ἀπὸ τὴν ρακώδη τήβεννον τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν καὶ τὰς ἀναμνήσεις τῆς παλαιᾶς ἀρχοντιᾶς τῶν. Ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμον θὰ τὸν πλησιάζωμεν, θὰ τὸν γνωρίσωμεν καὶ με φιλικὸν ἐνδιαφέρον θὰ ζητήσωμεν νὰ τὸν ἀποσπασώμεν ἀπὸ τὴν πλάνην του, καὶ νὰ τὸν φέρωμεν εἰς τὸ ζωντανὸν πεδῖον τῆς αὐτενεργείας καὶ τῆς πάλης τῆς ζωῆς.

Τὸ ἔργον μας ἠμπορεῖ νὰ ἐπεκταθῇ παντοῦ νὰ γίνῃ ἀπὸ μικρὸν δροσερὸν καὶ ζωογόνον ρυακί, σύνολον χιλιάδων τοιούτων ποῦ θὰ σηματοποιήσουν μεγάλους ποταμοὺς πρὸς ἄρδυσιν χιλιάδων ψυχῶν. Θὰ δυναμώσωμεν με κάθε τρόπον τὴν θέλησιν καὶ θὰ σπεύρωμεν παντοῦ τὴν αἰσιοδοξίαν, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειότεραν δύναμιν, καὶ ἢ ὅποια ἐμπνέει, ἐνίσχυει καὶ νικά.

Κ.Π.

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Β'.

Ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα τμήματα τοῦ παραρτήματος τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τοῦ Πειραιῶς εἶναι τὸ τμήμα Συσσιτίων. Λιμὴν ἐμπορικὸς ὁ πρῶτος βεβαίως τῆς χώρας καὶ πόλις βιομηχανικὴ κατ' ἐξοχὴν εἶναι φυσικὸν νὰ ἔχῃ τὴν μεγαλητέραν ἐργατικὴν κίνησιν καὶ πληθυσμὸν νησιώτικον πολυπληθέστατον. Ἡ συγκέντρωσις τῆς ἀτμοπλοικῆς κινήσεως καὶ τῆς ἀκτοπλοικῆς κυκλοφορίας ἀπογυμνώνει τὰ πλησίον νησιὰ ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπώτερα

ἀκόμη ἀπὸ τὸν ἐργατικὸν τὸν κόσμον ὁ ὅποιος τροφοδοτεῖ εἰς ἐργάτας λιμένων, πλοίων καὶ βιομηχανικῶν ἰδρυμάτων εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Ὅλος αὐτὸς ὁ πτωχόκοσμος ὁ ὅποιος περιμένει νὰ ζήτῃ ἀπὸ τὸ μεροδοῦλι καὶ ὁ ὅποιος κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη ὑπέστη τὰς στερήσεις τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ τὴν κατάπαυσιν τῶν πλείστων ἐργασιῶν θὰ ὑπέφερε καὶ θὰ ἐπείνα ἐὰν τὸ Συσσίτιον Πειραιῶς δὲν κατάρθωνε νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἐκ τῆς οἰκονομικῆς στενοχωρίας δημιουργηθείσας ἀνάγκας.

Ἡ κ. Καζανόβα ὡς πρόεδρος τοῦ Τμήματος Συσσιτίων κατάρθωσε μετὰ τῶν συνεργατῶν τῆς τοῦ Συμβουλίου κ. κ. Δ. Μικούλη, Ι. Θανοπούλου, Ν. Δρίβα, καὶ δος Ροζ. Καρβελλᾶ τὸ δυσκατόρθωτον ἔργον τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ Συσσιτίου σύμφωνα με τὴν αὔξησιν τῶν ἀναγκῶν, εἰς τρόπον ὥστε τὴν στιγμήν αὐτὴν νὰ γίνεταί εἰς τὸν Πειραιᾶ πρᾶκτικὸς ἐργασία με τὰς Ἀθήνας διὰ τῆς ἰδρύσεως περισσοτέρων κέντρων συσσιτίου καὶ διὰ τῆς διανομῆς πολλῶν χιλιάδων μερίδων καθ' ἐκάστην.

Ἡ κ. Φουντούλη με τὴν δικυγεστάτην καὶ γοργὴν ἀντίληψιν, εὐθὺς ὡς αἱ Ἀθηναὶ ἀνοίξουν ἕνα δρόμον τοῦ καλοῦ δὲν γάνει οὔτε στιγμήν. Ὁ Πειραιεὺς θὰ ἔχῃ τὸν ἰδικόν του, με ἰδίους πόρους καὶ ἰδία μέσα, τὰ ὅποια ἀνακαλύπτει δι' ἐνεργειῶν ἀπατελεσματικῶν, ὑπερνεκρῶσιν κάθε ἐμπόδιον καὶ κάθε δυσκολίαν. Ἐρχοῦν ἰδιωτικοὶ, εἰσφορὰ πλουσιῶν καὶ μή, ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια, ὅλα τίθενται εἰς ἐνεργεῖαν καὶ εἰς ὅλα ἢ ἐπιτυχίαν εἶναι ἐξησφαλισμένη. Φυσικὰ αἱ κυρίαὶ συνεργατίδες τῆς εἶναι πρόθυμοι καὶ ἐξ ἴσου ἐφευρετικαὶ με τὴν πρόεδρόν των.

Τώρα εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν συσσιτίων εὐρέθησαν ἀμέσως αἱ κατάλληλοι ἔκτακτοι κυρία, αἱ ὅποια ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀνέλθον καὶ ἐνεργοῦν τὴν κοπιωδεστάτην ἐργασίαν των με ἀνταπάρρησιν καὶ ἐντέλειαν θαυμαστήν. Διότι πρέπει νὰ σημειωθῇ καὶ τοῦτο ὅτι αἱ κυρίαὶ τοῦ Πειραιῶς ἔχουν ἀπλοποιήσει τὸ ζήτημα τοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ κατώτατον αὐτοῦ ὅριον. Αἴφνης ὅλην τὴν ἐπιστασίαν εἰς τὸ σερβίρισμα τὸ ἐκτελοῦν μόνον τῶν. Εἰς τρόπον ὥστε μένουσιν ὄρθαι ἐπὶ τρεῖς καὶ τέσσαρες ὥρας συνεχῶς, φυσικὰ μακρὰν ἀπὸ τὰ σπίτια των καὶ τὰς οἰκικὰς αὐτῶν ἀσχολίας.

Ἀλλὰ ὅλοι αὐτοὶ οἱ κόποι καὶ αἱ θυσίαι παραβλέπονται με τὴν συναίσθησιν ὅτι κέρνουν τὸ καθήκον των πρὸς τοὺς ἀδικημένους ἀπὸ τὴν τύχην καὶ ὅτι ἀκόμη τὴν στιγμήν αὐτὴν παρέχουν εἰς τὴν δοκιμαζομένην πατρίδα μας

ὑπηρεσίαν ἐθνικὴν με τὴν ἀνακούφισιν τῶν τάξεων τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος τόσον ἀναξιοπικθεῖ, καὶ τόσον ἡρωικὰ ἀποδέχεται τὰς σκληρὰς στερήσεις, εἰς τὰς ὁποίας τὸν ὑποβάλλουν οἱ ἰσχυροὶ.

Κ.Π.

Η ΑΝΕΜΩΝΗ

Ἐφύτρωσε ἕνα πρῶτὸν
στὸ βελουδένιο μέσα
στ' ἀπλό χορτάρι.

Τ' ἄλλο πρῶτὸν γοργὰ ἀνθῶν
τὰ ἔξη ροδοπέταλλα
στὸ λιγερὸ κλωνάρι.

Ζητᾷ τ' ἀγέρι ἀγκάλικσμ..
δειλὴ ἢ Ἀνεμώνη
γέρνει... τὸ κεφάλι.

Ἐναγκυρίζει... τὴ φιλεῖ...
σκορποῦν τὰ ροδοπέταλλα
ἢ ἀνεμώνη... πάει

Δικ. Β. Κατσουφῶ

Ο ΑΝΔΡΑΣ ΜΟΥ

Η'.

Εἶναι περίεργος ἢ διαίσθησις τῶν παιδιῶν. Ἡ μικρούλα μου τὴν ἔχει ἀνεπτυγμένην εἰς βαθμόν, ὁ ὅποιος με κάμνει νὰ σκέπτομαι διὰ τὸ μέλλον. Ἀπὸ τριῶν χρόνων παιδάκι ἀπεστρέφεται χωρὶς νὰ ἔχῃ κανένα ἰδιαιτέρον λόγον κάθε ἀνδρα ἢ γυναῖκα, ὁ ὅποιος, ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, ἐπεβουλεύετο εἴτε τὴν ἡσυχίαν μας, εἴτε τὰ συμφέροντά μας, εἴτε τὴν ὑπόληψιν τοῦ σπιτιοῦ μας. Τὸ παιδί ἠσθάνετο καὶ ἔβλεπε πρὶν νὰ ἴδωμεν καὶ ἀντιληφθῶμεν ἡμεῖς οἱ μεγάλοι.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι εἰς τὴν πρώτην γνωριμίαν μας με τὴν κυρίαν, ἢ ὅποια ἐγκαινίασε τὴν κατὰ τὴν τὸν ἀνδρὸς μου τὴν παραμονὴν τῆς Πρωτοχρονιάς, ἔδειξε καταφανὴ ἀποστροφὴν. Δὲν τὴν ἄφισε νὰ τὴν φιλήσῃ, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν πλησιάζῃ οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή. Ἦτο μάλιστα καὶ αὐθάδης μαζὴ τῆς. Γιατὶ ὅταν τῆς εἶπε, γιὰ νὰ τὴν καλοπιάσῃ, ὅτι θὰ τῆς φέρῃ μοιρόνια, ἢ μικρὴ ἀπὴντησε: Δὲν θέλω τὰ μοιρόνια σου.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι εἰς τὴν ἀπότομον αὐτὴν ἐκδήλωσιν τῶν αἰσθημάτων τῆς κόρης μου πταῖω καὶ ἐγώ. Διότι δὲν ἠθέλησα, οὔτε τῆς ἐπέτρεψα ποτὲ νὰ λέγῃ ἄλλα ἀπὸ ὅ,τι αἰσθάνεταί. Αἱ ὑποκλίσεις καὶ τὰ στερεότυπα κο-

πλιμένα που παπαγαλίζουν τα παιδιά από τα μικρά των χρόνια μου επροξένησαν πάντοτε αηδία. Είς την γλώσσαν και την φρασεολογίαν μας λείπουν ευτυχώς βερνικωμένοι λέξεις που ξεγελοῦν τοὺς ἀπλοϊκοὺς και τοὺς κάμουν νὰ πιστεύουν εἰς εὐγένειαν ἀνύπαρκτον. Δι' αὐτὸ παρ' ὄλην τὴν ἀντίθετον εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ γνώμην τοῦ ἀνδρός μου ἢ μικρῆ μας ὡς ἔμεινεν ἀγνή και ἀδολε εἰς τὰς σκέψεις και τὰ αἰσθηματά της ἔτσι ἔμεινε και εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐξωτερικεύσεως των. Οὐδέποτε μοῦ ὠμίλησε πληθυντικά, ἀλλ' οὔτε με τῆς διάφορες ψευδοπαρακλήσεις ποῦ πλημονοῦν εἰς τὴν Γαλλικὴν γλώσσαν. **Μητέρα, μοῦ δίδεις αὐτό; Μητέρα νὰ πάω ἐκεῖ;**

Ἐμαθε νὰ ἐννοῇ ὅτι πρέπει νὰ ζητῇ ἀπλῶς και νὰ ἐρωτᾷ. Και νὰ δέχεται χωρὶς ἀντιρρήσεις, ἀλλὰ και χωρὶς ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης ὅ,τι τῆς δίδεται ἢ τῆς ἐπιτρέπεται.

— Γιατί εἶπες εἰς τὴν κυρίαν ἐκείνην ὅτι δὲν θέλεις τὰ μπομπονία της, ἀφοῦ ξέρω ὅτι τὰ ἀγαπᾷς; τὴν ἐρώτησα ἔπειτα.

— Γιατί δὲν τὴν ἀγαπῶ. Εἶναι κακὴ.

— Πῶς τὸ ξέρεις ὅτι εἶναι κακὴ, ἀφοῦ ἤθελε νὰ σὲ φιλήσῃ;

— Νά, εἶναι κακὴ, ἔτσι, τὸ ξέρω ἐγώ. Τὸ ξέρω καλά. Και νὰ μὴν τὴν ἀγαπᾷς και σύ. Ἄκουσες μανούλα;

Δύο τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὴν πρωτοχρονιά ἐκείνη ἕνας στρατιώτης εἶχε φέρει ἕνα γράμμα εἰς τὸ σπίτι γιὰ τὸν πατέρα της. Τὸ ἐπῆρεν ἢ μικρῆ, μοῦ τὸ ἔφερε μέσα και μοῦ εἶπεν ἐμπιστευτικά: Μανούλα σχίσε το. Εἶναι κακὸ και ὁ μπαμπᾶς θὰ θυμώσῃ.

Ἐμειδίασα και τῆς εἶπα ἀθελα: Εἶναι καλὸ γράμμα γιατί μυρίζῃ ὄραϊα. Και ὁ μπαμπᾶς θὰ εὐχαριστηθῇ. Ἐπειτα ἢ μητέρα δὲν σχίσει ποτὲ τὰ γράμματα τοῦ μπαμπᾶ; Ἐκατάλαβες;

Ἡ μικρὴ ἐκατέβασε τὰ μούτρα της και ἐπῆγε νὰ παίξῃ. Τὸ μεσημέρι εἰς τὸ τραπέζι τὸ μυρισμένο γράμμα εὐρίσκετο ἐπάνω εἰς τὴν πετσέτα τοῦ ἀνδρός μου. Ἐκεῖνος τὸ εἶδε, ἐσούφρωσε τὰ φρύδια του, ἀλλὰ δὲν τὸ ἀνοίξε. Ἡ μικρὴ τὸν ἔβλεπε με στενοχωρίαν. Ἐκεῖνος ἦτον ὀλιγόλογος και σκεπτικός. Ἦσθάνετο ὅτι εἶχα μαντεύσει τίνος ἦτο τὸ γράμμα, ὅτι θὰ ὑπέφερα και ἐστενοχωρεῖτο. Ἦυρε τὸ φαῖ ἀλμυρὸ—ἦτο τελείως ἀνάλατο—τὸ τραπέζι κακοβολμένο, τὰ ζουμπούλια ποῦ τὸ στόλιζαν ἐκνευριστικά με τὴν δυνατὴ μυρωδιά τους. Ἡ μικρὴ μοῦ εἶπεν, ὅταν ἐτελειώσαμεν και τὴν ἐκατέβασα ἀπὸ τὴν ψιλὴ καρτέλα της. Δὲν σοῦ εἶπα γὰρ ὅτι τὸ γράμμα ἦτον κακὸ και ὅτι θὰ θυμόνε.

Δυστυχῶς τὰ γράμματα αὐτὰ ἤρχοντο ἔκτοτε κάθε μέρα και ἐκνεύριαζαν τὸν ἄνδρα μου. Ἦτο σύστημα τῆς κυρίας νὰ στέλῃ φανερά τὰ γράμματα της εἰς τοὺς φίλους της, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται εἰς τοὺς μεσάζοντας ὅτι ἢ ἀλληλογραφία της ἦτον ὑποπτη. Ὅσάκις με συναντοῦσε εἰς κανένα φιλικὸν σπίτι μοῦ ἔλεγε πάντοτε δυνατά, ὥστε νὰ τὴν ἀκούουν ὅλοι: κάθε μέρα βομβαρδίζω τὸν ἄνδρα σας με γράμματά μου. Θὰ με βαρεθῆκατε. Ἀλλὰ εἶναι τόσο πρόθυμος εἰς τὰ ρουσφετάκια ποῦ τοῦ ζητῶ.

Ἐγὼ ἐμειδίουσα με τὴν ψυχὴ φαρμακωμένη και ἄλλαξα ὀμίλια. Ἐνας ἀπὸ τοὺς πολὺ σχετικούς τοῦ σπιτιοῦ μας ποῦ ἐγνώριζε καλά ἐξ ἰδίας πείρας τὴν κυρίαν αὐτὴν και τὰς σχέσεις της με τὸν ἄνδρα μου, με ἐπλησίαζε και μοῦ ἐπιθύριζε: Πέστε της ὅτι ὁ ἄνδρας σας σᾶς δείχνει τὰ γράμματά της.

Ἐγὼ ἐγελοῦσα και ὁ φίλος μου ἐπανελάμβανε. Εἶσθε πολὺ καλὴ, ἀλλὰ και ὀλίγον κουτῆ. Και αὐτὸ τὸ παληογύναικο δὲν χωρατεύει. Στὸ τέλος θὰ σᾶς τουμπάρῃ.

Ὁ φίλος, αὐτὸς ἔλεγεν ἀλήθεια, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸν ἐπίστευα, γιατί πάντοτε ἀπὸ πρὶν νὰ πανδρευθῶ ἀκόμη ἦτον ὀλίγον ἐρωτευμένος μαζί μου, με εἶχε ζητήσει εἰς γάμον και δὲν ὑπέφερε τὸν ἄνδρα μου. Ποτὲ δὲν παρέλειπε νὰ μοῦ μανθάνῃ ὅλες τῆς ἀπιστίας του και πλαγίως και με χίλια δυὸ μικρὰ τίποτε νὰ μοῦ φαίνεται ἀφωσιωμένος και πολὺ ἐρωτευμένος πάντοτε. Ἄνδρας κι' αὐτός, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἠλπίζεν ὅτι ἢ ὑπομονὴ μου θὰ ἐξηντλεῖτο, ὅτι ἢ ψυχὴ μου θὰ ἐκουράζετο, ὅτι θὰ εὐρισκόμην ἴσως εἰς καμμιά στιγμὴ ἀδυναμίας και ἀπογνώσεως...

Ἀλλ' ἢ στιγμὴ δὲν ἤρχετο και τὰ με ὑπολογισμό ἐπιθετικὰ εἰς τὴν ἀρχὴν σχέδιά του ἐματαιώθησαν. Ἦσθάνομην με τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ ὅτι τὴν εἶχε και αὐτὸς πάθει στ' ἀλήθεια, ὅτι ἐγένετο περιέργος, ἰδιότροπος, μισάνθρωπος σχεδόν.

Μίαν ἡμέραν ἦλθεν ἔξαφνα εἰς τὸ σπίτι και μοῦ εἶπε χωρὶς προοίμια με τρόπον μάλιστα σκληρὸν και ἀποφασιστικόν. Ξέρετε ὅτι ὑπάρχει διάδοσις ὅτι ὁ ἄνδρας σας θὰ σᾶς διαζευχθῇ. Και ὅτι παντρεύεται... Τί θὰ κάμετε; Θὰ τοῦ δώσετε διαζύγιον; Και εἰς τοιαύτην περίστασιν θὰ θελήσετε νὰ ἐνθυμηθῆτε ὅτι ὄνειρο παλῆ τῆς ζωῆς μου ἦτο νὰ ζήσω μαζί σας, ὅτι τὸ ὄνειρον αὐτὸ μοῦ ἐγένεε τώρα ἀνάγκη και σᾶς παρακαλῶ, σᾶς ἐξορκίζω νὰ θέσετε ἕνα τέλος εἰς τὸ μαρτύριόν σας και εἰς τὸ ἰδικὸ μου. Τότε μόνον θὰ γνωρίσετε ἀγάπην ἀνδρικήν, τότε...

Δὲν τὸν ἀφίσα νὰ τελειώσῃ. Εἶχα πλέον συνέλθει ἀπὸ τὴν πρώτην ταραχὴν τῆς τρομερᾶς εἰδήσεως. Ἐσηκώθηκα ἀποφασισμένη και με λόγια σκληρά, ἀποφασιστικά διέκοψα τὰς ἐξομολογήσεις του. Ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα μου, τοῦ εἶπα, και δὲν θὰ ἀγαπήσω ποτὲ κανένα ἄλλον. Ἀλλ' οὔτε θὰ τὸν ἀφίσω, ἀπὸ ἀγάπην πάντα και ἀπὸ πόθον νὰ τὸν ξέρω εὐτυχῇ, νὰ γίνῃ ἐντελῶς ἔρμαιον μιᾶς...

— Ἀφήστε με τουλάχιστον νὰ σᾶς βοηθήσω, νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος.

Τὸν εὐχαρίστησα, ἀλλὰ ἠρνήθην τὴν συνδρομήν του. Ἐν τῷ μεταξὺ ἢ ἐμφάνισις τῆς μικρούλας μου με ἔσωσε. Ἦρχετο φοβισμένη γιατί εἶχε σπάσει τὸ χέρι τῆς κούκλας της. Φαίνεται ὅτι ἦμουν τόσο χλωμῆ, τόσο ἀπελπισμένη ὥστε τὸ μικρὸ διέκοψε τὴν ἱστορίαν τῆς κούκλας καὶ ἄρχισε νὰ μ' ἐρωτᾷ με ἀγωνίαν: Τί ἔχεις μανούλα; Τί ἔχεις; Τί σοῦ κάμαν; Ποιός; Ὁ κ. Ἀνδρέας ξέρεε τί ἔχεις; Θεέ μου! Θέλω νὰ φωνάξωμε τὸν μπαμπᾶ. Ὡ! Ἡ μαμὰ εἶναι πολὺ ἄρρωστη! Και στρεφομένη ἐπιτακτικὰ πρὸς τὸν φίλον της τοῦ εἶπε με ὕψος μεγάλης: Πήγαινε ἀμέσως νὰ φέρῃς τὸν πατέρα. Πρέπει νὰ πᾶς, πρέπει νὰ τὸν φέρῃς.

Και ἐκεῖνος με τὸ κεφάλι κάτω, ἀνήσυχος και στενοχωρημένος γιὰ τὸ κακὸ ποῦ μοῦ εἶχε κάμει, ἐπῆρε τὸ καπέλλο του και ἔφυγε.

Ὅταν εὐρέθηκα μόνη με τὸ παιδί μου και αἰσθάνθηκα τι μᾶς ἐπερίμενε και τῆς δυὸ, ἔχασα πλέον ἐντελῶς τὸ θάρρος μου. Τὰ νεῦρα μου ποῦ ἐσυγκρατοῦσα τρία τέσσερα κατὰ σειράν χρόνια εἶχαν φαίνεται παρακουρασθῆ εἰς τὴν μακρὰν πάλιν. Ἡ δύναμις τῆς θελήσεώς μου με τὴν ἀέναον ὑπερέντασιν εἶχε χαλωρωθῆ ἀπότομα και διὰ μιᾶς αἰσθάνθηκα σὰν ὅλα νὰ καταβαρυνθῶντο γύρω μου, σὰν νὰ κατεποντίζοντο εἰς μίαν λυσσασμένην τρικυμίαν ὅλη μου ἢ ζωῆ.

Ἐπρόφθασα νὰ τρέξω εἰς τὸ κρεβάτι μου και νὰ μουρμουρίσω δυὸ λόγια παρηγορητικά εἰς τὴν μικρὴ μου. Ἀφισέ με, πόνει τὸ κεφάλι μου, πήγαινε νὰ παίξῃς.

Και ἔπειτα δὲν ἐκατάλαβα πειὰ τί συνέβη. Ὅταν συνῆλθα ὁ ἄνδρας μου ἦτον στὸ πλάι μου, ὁ γιατρός μας ἐκρατοῦσε τὸ σφίγμό μου και ἢ καμαριέρα μου μοῦ ἔτριβε τὰ χέρια με κολώνια. Δὲν ἐνθυμούμην πλέον τί εἶχε συμβῆ. Μόνον ἢ φωνὴ τῆς μικρῆς μου ποῦ ἔκλαιε εἰς τὸ πλαϊνὸ δωμάτιον με συνεκίνησε. Ἀλλὰ και πάλιν ἔχασα τὰς αἰσθήσεις μου. Ἀλλ' ἀρὰ γε εἶχα λιποθυμήσει ἢ εἶχα χάσει τὸ λογικόν; Δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸ ἐξακριβώσω...

Ὅταν ἦλθα εἰς τὸν ἑαυτὸ μου εἶχε περάσει

πολὺς καιρὸς ἀπὸ τὴν τραγικὴν ἡμέραν. Ὁ ἱατρός μου με ἔπεισεν ὅτι εἶχα πάθει ἀμνησίαν ἕνεκα τῆς νευρικῆς ὑπερεντάσεως, ἀλλ' ὅτι ἦμουν πλέον καλά. Και πραγματικῶς ἦμουν καλά, ἀφοῦ εἶχα τὴν δύναμιν νὰ ὑποφέρω και πάλιν.

Σύζυγος φιλόσοφος

ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Τὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ αἰσθανθοῦν τὸν πόνον και τὴν λύπην ποῦ αἰσθάνονται οἱ μεγάλοι εἰς τὴν τρομερὰν και πόσον κρίσιμον αὐτὴν στιγμὴν. Ἐὰν κατεδικάσθησαν νὰ τρώγουν μαῦρο ψωμί και αὐτὸ μετρημένο με τὸ δράμι, ἐὰν τὰ ἀπειλῇ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἢ στέρησις και αὐτοῦ ἀκόμη, τουλάχιστον ἄς προσπαθοῦμεν νὰ τὰ ἐφοδιάζωμεν με φειδύματα και χαράν, ποῦ εἶναι ἢ καλλιτέρα και τονοτικωτέρη τροφή τῆς ἡλικίας αὐτῆς.

Τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων με εἰδικὸν ἐπιτηδεῦμα και πρόγραμμα διὰ τὴν παροχὴν εὐθύμου χαρᾶς εἰς τὰ μικρὰ διαργάνωσε και φέτος τὰς Παιδικὰς Κυριακάς. Κυρίαι και δεσποινίδες τοῦ οἰκείου τμήματος ἀνέλαβαν τὴν διοργάνωσιν ἀνὰ μιᾶς κατὰ σειράν Κυριακῆς. Ἡ πρώτη διοργανώθη ἐπιτυχῶς παρὰ τῆς κ. Μαρίας Μομφεράτου με μικροὺς διαλόγους και παιδικὸν κινηματογράφον. Ἡ β'. Κυριακὴ ἐπαρουσιάσθη ἐπιστημότερον με μίαν ὥραϊαν παιδικὴν συναυλίαν ἀπὸ εἴκοσι ὄργανων, με κωμωδίαν και μονόλογον. Εἰς τὴν συναυλίαν ἔλαβαν μέρος ἐκτελεσταὶ και ἐκτελέστριαὶ ἀπὸ ἐπτὰ-ἑξάδεκα ἐτῶν. Πέντε βιολιά, μιὰ μπικσαβιόλα, τύμπανα, φλάουτο, σφυρίχτρες, κρόταλλα κ. ἄ. ἀπέδωκαν τὴν ὥραϊαν γερμανικὴν συμφωνίαν τοῦ Haydn με μοναδικὴν ἐντέλειαν, ὑπὸ τὸν μικροσκοπικὸν διευθυντὴν τῆς ὀρχήστρας Γιώργου Φωκᾶ.

Ἡ σκηνὴ ἐπαρουσίαζεν ἀγροτικὴν συγκέντρωσιν μέσα εἰς πρασινάδες και εἰς χωρικὴν ἐνγένει ἐπίπλωσιν και ὁ μικρὸς μαέστρος εἶχεν ὡς βᾶθρον ἕνα βαρελάκι, μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ ἀνάστημά του. Ὅλα τὰ κοριτσάκια ἐνδυμένα με φορέματα ἑλληνικὰ χωρικὰ διαφόρων μερῶν, εἰς τὰ ὅποια ἐπιπύλαζε τὸ κόκκινον και κίτρινον χρώμα ἰδίως εἰς κεφαλοδέσματα. Ὁ μικρὸς μαέστρος, σωστὸ ἀνταμάκι, με τὸ πλατὺ ζουκρί του, τὸ ντόπιον ὑποκάμισο και τὸ γαρύφλο στ' αὐτί. Ἐνὰ σύνολον πολὺ θεαματικόν με ἐγγύριον ἐντελῶς χαρακτῆρα, ὅπως εἶναι κάθε τι τοῦ Λυκείου. Μουσικὴ ἐνσαρκωμένη ὁ μικρὸς μαέστρος, ὁ ὅποιος ἐκρατοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν μπαγκέτα του πειθαρχικώτατα ὅλον αὐτὸν τὸν παιδόκοσμον. Οὔτε ἕνα φάλτσο, οὔτε μίαν παρατονία εἰς ἐκτέλεσιν μιᾶς ὥρας.

Ἀνάπαυσις ἐθελοντικοῦ στρατοῦ μετὰ μάχην.

Ἡ πριγκηποπούλες μετὰ τῶν πριγκήπων Νικηλάου καὶ Ἀνδρέου εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν θεατῶν. Καὶ ἐθαύμαζαν καὶ ἐχειροκρότησαν ἐνθουσιαστικὰ καὶ ἐκάλεσαν τὰ μικρὰ τῆς ἐκτελέσεως γιὰ νὰ τὰ συγχαροῦν καὶ νὰ τοὺς ποῦν τὸν θαυμασμὸν των διὰ τὸ θάρρος των. Τὸ ἴδιον ἔγεινε καὶ διὰ τὴν κωμωδίαν καὶ τὸν μονόλογον. Ὁ μικρὸς Μελισσινὸς κωσφορεῖ ἓνα μεγάλον καλλιτέχνην τῆς σκηνῆς. Ἡ κωμωδία ἐπροκάλεσε τόσα παιδικὰ γέλοια καὶ τόσην εὐθυμίαν, καὶ ἓνας μικροῦλης τρίων χρόνων ἤρχισε νὰ ζητῇ μπουμπόνια, ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ εἶχε καταχρασθῆ ὁ πρωταγωνιστὴς τῆς κωμωδίας.

Τόσος δὲ ὑπῆρξεν ὁ συνωστισμὸς καὶ τόσα μικρὰ εἶχαν μείνει ἔξω, ὥστε ἐπανελήφθη ἡ ἐορτὴ καὶ τὴν Δευτέραν τῶν Τριῶν Ἱερουργῶν. Διοργανώτρια ὅλης αὐτῆς τῆς ἐπιτυχιστάτης ἐορτῆς ἦν κ. Ἐλένη Ρουσοπούλου, με βοηθοὺς τὰς κ. Γεωργαντῆ καὶ δα Καλλιόρη. Τὴν γ'. Κυριακὴν, δηλ. τὴν Κρεατινὴν τῶν Ἀποκρέω θὰ δοθῇ παιδικὸς χορὸς μασκαράδων. Τὰ παιδάκια θὰ φορῶσιν Ἑλληνικὰ φορέματα, θὰ χορεύουν

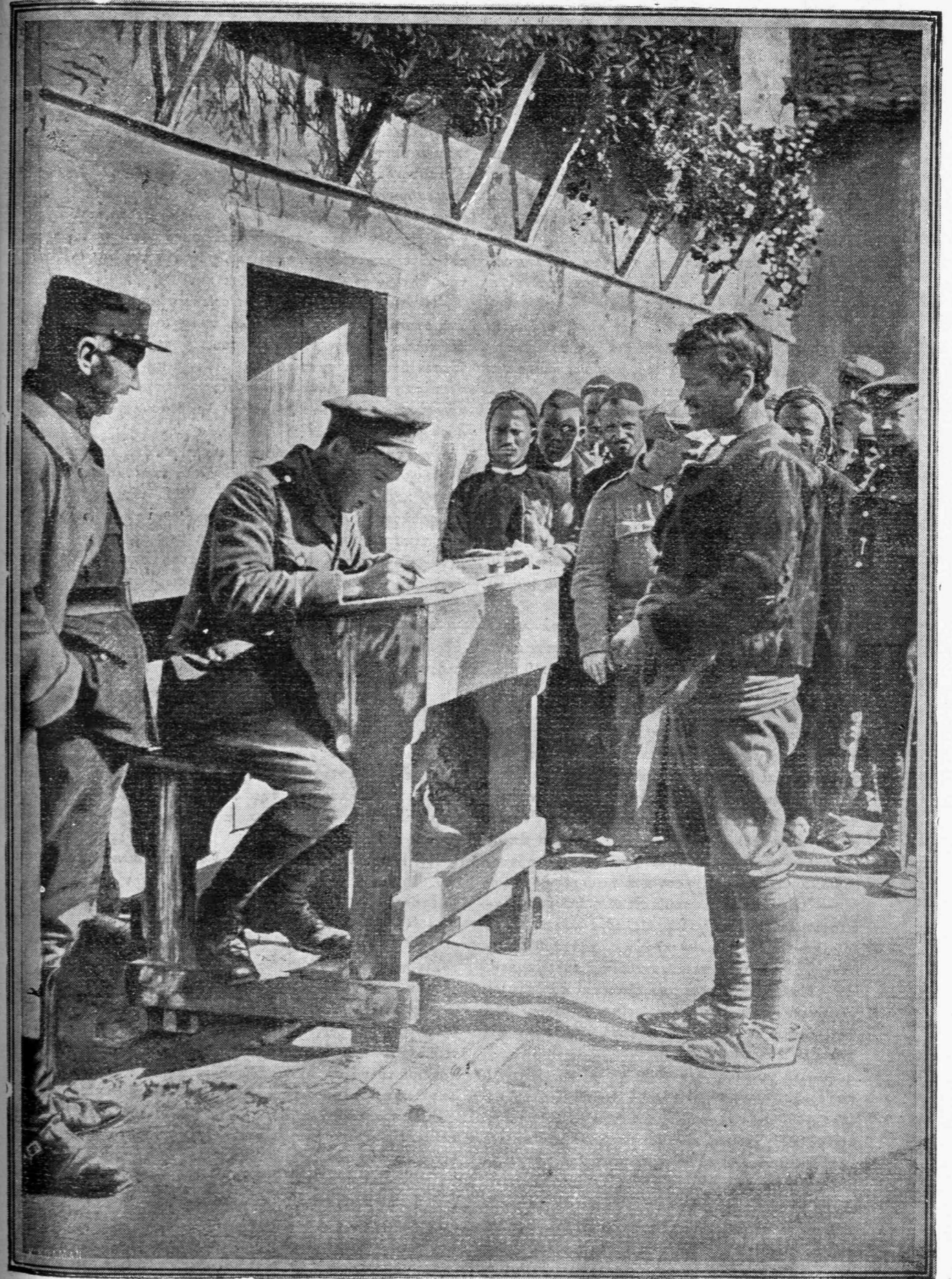
Ἑλληνικοὺς καὶ εὐρωπαϊκοὺς χοροὺς καὶ θὰ πλέξουν τὸ γαϊτανάκι.

Τὴν τελευταίαν Κυριακὴν θὰ ἐπαναληφθῆ καὶ πάλιν ὁ χορὸς τῶν μικρῶν μετρημεισμένων.

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Ἡ κερὰ Μαριγῶ ἦλθε καὶ τὴν ἡμέραν. Καλὲ ἔπρεπε νὰ πᾶς μέσα νὰ ἰδῆς μήπως θέλῃ τίποτα ὁ θεὸς σου...

Ἡ Ἄννα ἐχαμογέλασε. Ὡς ποῦ ἦταν θεὸς ἔπρεπε βέβαια νὰ τὸν περιποιῶμαι. Μὰ τώρα θὰ πρέπει νὰ με περιποιῆται αὐτός, εἶπεν ἡ μικρὴ, ἡ ὁποία ἐνθυμήθη διὰ μιᾶς ἡμέρας διαβάσει εἰς τὰ μυθιστορήματα διὰ ἀρραβωνισμένους, ποῦ ἔστειλαν κάθε μέρα ὡραία μπουκέτα, ποῦ ἐφιλοῦσαν τὸ χέρι τῆς μνηστῆς των... Καὶ ἐσυλλογίσθη ὅτι θὰ τῆς ἦτο εὐχάριστο, ἂν τῆς ἐφιλοῦσε τὸ χέρι, ὅταν τῆς ἔβαλε τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο δακτυλίδι, ἀντὶ νὰ στέκεται σα-

Ἀναδιοργάνωσις τῶν μετόπισθεν.

στισμένους να την βλέπει με δειλία σαν να την εφοβείτο.

Μπα! Ποιός τὰ λέει αυτό. "Ισα-ίσα τώρα πρέπει να τον περιποιησαι πειὸ πολὺ ἀπὸ πρῖν, εἶπεν ἡ γρῆ ἀπὸ τῆς ὑπὲρ τῆς. Ἀλήθεια, γὰρ πὲς μου τοῦ φίλησες τὸ χέρι καὶ ἐκεῖνος σὲ φίλησε στὸ μέτωπο, ἅμα σούβαλε τὸ δακτυλίδι;

Ἡ Ἄννα ἔπεσεν ἀπὸ τὰ σύννεφα. Αὐτὴ νὰ φιλήσῃ τὸ χέρι! Τὰ βιβλία λοιπὸν ποῦ εἶχε διαβάσει ἔγραφαν ψέμματα; Καὶ ἔβλεπε φοβισμένα καὶ μὲ ἀπογοήτευσι τὴν κερὰ Μαριγῶς, καὶ ἤθελε νὰ τῆς εἰπῆ καὶ νὰ τὴν ἀνγκυκάσῃ νὰ ἐξηγηθῆ περισσότερο, μὰ δὲν εὔρισκε τί.

Θὰ τοῦ φιλήσῃς τὸ χέρι μαθὲς, ὅπως κάνουν ὅλες ἡ γυναῖκες ἡ φρόνιμες καὶ στὴ πατρίδα καὶ δῶ. Γιατί τί τὰ θές, παιδί μου, ὁ ἄνδρας εἶναι ἡ κορώνα τῆς γυναίκας καὶ τὸ κεφάλι τοῦ σπιτιοῦ. Ὅσο κι' ἂν εἶσαι νεῖα καὶ ὠμορφῆ κι' ὅσο κι' ἂν ἔχῃς θηλυκὸ μυαλό, πάντα τίποτα δὲν μπορείς νὰ κάμῃς χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ ἀνδρός σου. Τὸ λέει, βλέπεις καὶ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ θὰ στὸ πῆ κι' ὁ παπᾶς μεθαύριο «*ἡ γυναῖκα νὰ εἶναι ὑπάκουη στὸν ἄνδρα καὶ νὰ τὸν φοβάται*».

Ἡ Ἄννα τῆς ἐφάνηκε διὰ μιᾶς ὅσον νὰ ἔβλεπε κακὸ ὄνειρο. Πῶς! ἀπεφάσιζε λοιπὸν αὐτὸ τὸν γάμο γὰρ νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ πατέρα τῆς στὸ φόβο τοῦ θεῖου τῆς; Καὶ τί τὰ ἤθελε τὰ πλούτη καὶ τὰ καλά, ἂν θὰ ἦταν σκλάβο αἰώνια καὶ ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ ζῆσῃ ὅσον τὴ μητέρα τῆς μὲ τὴν ἀγωνία τοῦ τί θὰ πῆ καὶ θὰ κάμῃ καὶ θὰ διατάξῃ ὁ ἄνδρας τῆς.

Ἀπὸ τὴν στενοχωρία τῆς αὐτὴ τὴν ἀπέσπασεν ἡ φωνὴ τοῦ πατέρα τῆς. "Ἐλα, Ἄννα, σὲ περιμένω. Ἀπόθουμα ἐβγήκε καὶ ἀποθυμότερα τοὺς ἀκολούθησε, ρωτῶντας μὲ στενοχωρία γιὰ τὸ δὲν ἤρχετο καὶ ἡ μητέρα μαζὶ.

— "Ὁ! ἡ μητέρα σου! εἶπεν ὁ πατέρας βαρυστισμένος. Εἶτε χαίρεται, εἶτε λυπείται, τὸ ἴδιο κάνει. Πάντα θὰ κλάψῃ, πάντα θ' ἀνastenάξῃ. Τὸ πῆρε πειὰ συνήθεια ἡ εὐλογημένη.

— Μὰ καὶ ἡ Ἄννα μοῦ φαίνεται ὅσον στενοχωρημένη, ὅσον λυπημένη, εἶπεν ὁ θεῖος, καὶ τὴν ἔβλεπε καλὰ καλὰ μὲ φόβο μὴν τύχῃ κι' ἀλλάξεν ἀπόφασιν.

— Αἱ! γυναῖκα δὲν εἶναι κι' αὐτὴ, εἶπεν ὁ πατέρας. Ὅλες ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ ἴδιο κελοῦπι, φίλε μου. Καὶ ἐξηκολούθησε στὸν ἴδιο τόνο νὰ κρίνῃ τῆς γυναῖκες καὶ μὲ τρόπο νὰ κατακρίνῃ ἐκεῖνους ποῦ ἐνῶ κάθονται καλὰ καὶ ἡσυχὰ ἐζητοῦσαν νὰ βάλουν μπελάδες στὸ κεφάλι των.

Ὁ ἐξάδελφός του ἐπροσπαθοῦσε νὰ ἀλλάξῃ ὁμιλία, ἀλλὰ ἐκεῖνος εἶχε πάρει δρόμο. Καὶ μὲ λίγα, ἀλλὰ μὲ σκληρὰ λόγια εἶχε πλέξει τέ-

τοιο κατηγορητήριο γὰρ τῆς γυναῖκες, ὅστε ἡ Ἄννα εἶχε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ πατέρας τῆς τὸ ἔκαμεν ἐπίτηδες, ποιὸς ἤξερε γιὰτί.

Τοῦτο δὲν τὴν ἐμπόδιζε νὰ ἐξοργισθῆ, καὶ ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὰ λόγια τῆς κερὰ Μαριγῶς, εἶπε θυμωμένη. Αἱ, πατέρα, τοῦλάχιστον ἡ γυναῖκες δὲν θέλουν τοὺς ἄνδρες σκλάβους των καὶ οὔτε ἀπαιτοῦν νὰ τῆς φοβοῦνται καὶ νὰ τοὺς ζητοῦν τὴν ἀδεια εἰς ὅ,τι κάνουν.

Ἡ ἀπάντησις αὐτὴ ἦλθε ὅσον μπόμπα εἰς τὴν ρητορικὴν τοῦ πατέρα τῆς, ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀποκαλύψις εἰς τὸν ἐξάδελφόν του, ὁ ὅποιος ἐνόησεν ὅτι κάτι σχετικὸν θὰ εἶχεν εἰπῆ ἡ μητέρα τῆς στὴν Ἄννα γὰρ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν συγκίνησί τῆς καὶ γι' αὐτὸ εἶχε γίνει ἐξάφνα τόσο δύσθυμη.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἔφθασαν εἰς τὸ σπῆτι, καὶ ἀνεβαίνοντας τῆς σκάλες ὁ θεῖος τὴν ἐκράτησεν ὀπίσω καὶ τῆς εἶπεν. Ἐγὼ δὲν θέλω οὔτε νὰ μὲ φοβάσαι, οὔτε νὰ μοῦ ζητήσῃς ποτὲ ἀδεια γὰρ τίποτε. Θὰ κάνω πάντα ὅ,τι θελήσῃς καὶ ὅ,τι μοῦ ζητήσῃς. Καὶ ἐφαίνετο τόσο εὐκρινής, ποῦ ἡ κόρη αἰσθάνθηκεν ἀμέσως ὅσον νὰ τῆς ἔφευγεν ἕνα μεγάλο βᾶρος ἀπὸ τὸ στῆθος τῆς.

"Ἀναψε ὅλες τῆς λάμπες καὶ τὰ καντυλέρια τῆς σάλας τ' ἀσημένια, εἶπε βιαστικὰ καὶ σιγὰ πρὸς τὴν μαγειρίσά του ὁ οἰκοδεσπότης. Καὶ σὺ, Γεώργι, ἔτοιμο τὸ τραπέζι. Τρέχα νὰ πάρῃς χοβιᾶρι, χοιρομέρι, σαρδέλες τοῦ κουτιοῦ καὶ ἕνα ὠραῖο γλυκισμα. Θάφεραν βέβαια τῆς κόφες μὲ τὰ φρούτα καὶ τὰ πουλερικά. Τὰ βγάλατε; ἔτσι, ὠραῖα! Πολὺ ὠραῖα! Καὶ ἄφησε τὸ Γεώργι ἐκπληκτὸ γὰρ τῆς αἰφνίδιες αὐτὲς ἐτοιμασίαις, ἐνῶ ἡ Κατερίνα ποῦ ἐμπαινοῦσθαινε ἐχαμογελοῦσε πονηρὰ.

Αἱ, Κατερίνα! Νὰ σὲ ἰδῶ! Βάλε τὰ δυνατὰ σου. Τὸ τραπέζι μας πρέπει νὰ εἶναι πλούσιο. Τί ἐτοίμασες;

— Ὅπως ἐδιάταξες, κύριε. Τὸ γάλο στὸ φούρνο παραγεμιστὸ μὲ πατάτες καὶ τὰ σικιτάκι του ἕνα πιλάφι πρώτης. Τὴ συναγρίδα βραστή. Ἐτηγάνισα καὶ τὰ μπαρμποῦνια καὶ θὰ τὰ κάμω μαρινάτα γι' αὔριο. Μὰ ἂν σὰς κάνῃ γούστο τρώτε κι' ἀπ' αὐτὰ. Καλὲ μὰ τοῦ λόγου σου ἔφερες ἀπὸ τὸ ταξεῖδι «*τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα*». Μόνο πῶς εἶναι πολλὰ πράγματα καὶ δὲν ξέρω πῶς νὰ τὰ διαφεντέψω.

Καὶ πραγματικῶς ὅ,τι εἶχεν εὔρει καλὸ καὶ ἐκλεκτὸ καὶ ὅ,τι πεσκέσια τοῦ εἶχαν στείλῃ οἱ φίλοι του τὰ εἶχε φέρῃ μέσα σὲ κόφες μαζὶ του, ἀποφασισμένος νὰ κάμῃ εὐθὺς τὸ πρῶτο βράδυ ποῦ θὰ φθάνε ἕνα μεγάλο τραπέζι εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς Ἄννας. Καὶ ἔτσι μέσα εἰς τὸ πλούσιον φαγοπότι εἶχε τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ

ἀπεφασίζετο καὶ ὁ γάμος καὶ θὰ ἐκκονίζετο καλῶς λεπτομέρεια. Τοῦ ἦτον ἄλλως ἀδύνατον νὰ περιμένῃ ἀπὸ μακρὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐξάδελφου του. Τὸν ἤξερε κάπως ξεροκέφαλο, κι' ἐφοβήθη μὴν τύχῃ καὶ ἐξάφνα μὲ ὅλην του τὴ φτώχεια καὶ μ' ὅλο τὸ πλούσιον μέλλον ποῦ θὰ ἐξασφάλιζεν ὁ γάμος αὐτὸς εἰς τὸ κορίτσι του ἐκεῖνος ἔπερνε καμμὶν ἀπόφασιν ἀρνητικὴν.

Ἔτσι ὅπως εἶχε φύγει ξαφνικὰ καὶ ἐγύρισε χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν περιμένῃ. Εἰς τὸ σπῆτι του εἶχε κατέβῃ μόνον γὰρ νὰ δώσῃ διαταγὰς γὰρ τὸ γεῦμα καὶ νὰ πῆ νὰ σιγυρίσουν, ὅστε τὸ σπῆτι νὰ εἶναι ἐν τάξει γὰρ τὸ βράδυ. Γιὰ τὸ κλῶ ἐπῆρε μαζὶ του καὶ τὸ περίφριμο ἐκεῖνο δακτυλίδι, ποῦ μπορούσε νὰ εὐκολύνῃ τὴν πρότασιν ποῦ εἶχε σκοπὸ νὰ κάμῃ κατ' εὐθείαν στὴν Ἄννα, ἂν ὁ ἐξάδελφός του ἐδυστροποῦσε.

Ἐνῶ ὁ γαμπρός νευρικός καὶ ὅλος συγκίνησις ἐκάνονε τὰ τοῦ δειπνοῦ, ἡ Ἄννα μὲ τὸν πατέρα τῆς ἐτριγύριζαν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ τὸ σαλόνι ὅχι πλέον ὡς ἄλλοτε δειλοὶ καὶ ἐπιφυλακτικοὶ ἀλλὰ μὲ τὸ θάρρος καὶ τὴν βεβαιότητα, ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ ἀπέκτων ἐκεῖ μέσα τίτλους καὶ δικαιοῦματα ἀναφαίρετα.

Ἡ Ἄννα μετ' ὅλους τοὺς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκεῖνης διαταγμούς τῆς διὰ τὸν προτεινόμενον γάμον, εὐθὺς ὡς εὐρέθη εἰς τὸ πλούσιον σπῆτι τὸ ἐπιπλωμένον μὲ τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸ φωταγωγημένον τὸσον ἐορταστικὰ ἐκυριεύθη χωρὶς νὰ τὸ πολυκαταλάβῃ ἀπὸ τὸν φυσικὸν πόθον νὰ ἀπολάσῃ καὶ νὰ ζῆσῃ ἀνέτως καὶ ἀναπαυτικὰ χωρὶς στενοχωρίας καὶ στερήσεως. Τὸ κοριτσάκι ἐκεῖνο ποῦ μὲ οἷς εἰσήρχετο εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ποῦ εἶχεν ἤδη ὑποστῆ ὅλα τὰ βάσανα τῶν ἐκπατρισμένων καὶ τῶν προσφύγων, τὸ κοριτσάκι αὐτὸ μὲ τὸ κοντὸ ἀκόμη φόρεμα ποῦ εἶχε καὶ πεινάσει καὶ γυμνητεύσει καὶ αἰσθάνθη ὅλας τὰς ταπεινώσεις καὶ τοὺς ἐξευτελισμούς τῆς ἀνεχειρίας εἰς τὴν ζωὴν τοῦ σχολείου, ποῦ εἶναι ἡ κοσμικὴ κοινωνία τῶν μικρῶν, τὸ παιδί αὐτὸ ἠσθάνετο αἶφνης τὸ ἐνστικτικὸν τῶν μεγαλειτέρων ἀναγκῶν τῆς ἡλικίας τῆς ἰκανοποιημένο μὲ τὸν γάμον αὐτόν. Τὸ ἐπεισόδιον τῆς συμπαθείας τῆς πρὸς τὸ ἀγνωστο παιδί, ποῦ τῆς εἶχε δεῖξει μὲ τὰ γράμματά του τὸσον ἐνδιαφέρον καὶ ποῦ εἶχε κάμει τὴν μικρὴν τῆς καρδίαν νὰ αἰσθάνθη τοὺς πρώτους νυγμούς τῆς ἀγάπης εἶχε σχεδὸν σβύσει ἀπὸ τὴν ἀνάμνησίν τῆς, ὅπως εἶχε θαμβώσει πολὺ τὴν ψυχὴν τῆς, τὸ ἀβέβαιον αἰσθηματάκι ποῦ εἶχε φαντασθῆ ὡς μεγάλον ἔρωτα τὸν ὅποιον μὲ τὰ τελευταῖα γράμματά του, τὸσον σκληρὰ καὶ ἀπογοητευτικὰ εἶχεν ἀπρηθηθῆ ὁ Στέφας.

Εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν τὰ αἰσθήματα εἶναι ἐκρήξεις ὁρμῶν μᾶλλον ποῦ φέρονται ἀσυνείσθητα χωρὶς κάπου κατεῦθυσιν καὶ σβύνονται εὐκόλα ὅπως ἡ πρώτες σπῆτες τῆς φωτιᾶς ποῦ δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ ἀνάψῃ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ φλόγες.

Τὸ ἐρωτικὸν ἐπεισόδιον μάλιστα τῆς Ἄννας μὲ τὴν ἀπόστασιν ποῦ τὴν ἐχώριζεν ἀπὸ τὸν νέον, τὸν ὅποιον δὲν εἶχε καὶ γνωρίσει, ἦτο μᾶλλον φανταστικὸν παρά πραγματικόν. Ὅπως ἄλλως μὲ μεγάλην πειστικότητά τῆς τὸ εἶχεν ἀποδείξει τότε ἀκόμη ὁ θεῖος.

Ἡσυχὴ λοιπὸν καὶ ἀδιάφορη πρὸς τὸ αἰσθηματικὸν παρελθὸν ἐκυριεύθη ὅλη ἀπὸ τὸ παρὸν ποῦ ἐφώτιζεν μίαν ἀληθινὴν στοργὴν καὶ μίαν ἀγάπην ποῦ τῆς ὑπέσχετο ὅλα τὰ καλά καὶ ὅλας τὰς ἀπολαύσεις τοῦ πλοῦτου,

Εἰς τὴν ψυχικὴν αὐτὴν κατάστασιν εὐρίσκετο, ὅταν μὲ τὴν τακτοποίησιν τοῦ γεύματος εἰσῆλθεν ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς, ἀλλαγμένος, φρεσκαρισμένος, ἐνθουσιασμένος, σχεδὸν ἀγνώριστος. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ τὸσον σοβρὸς, καὶ ὀλιγόλογος ποῦ σπανίως ἐγελοῦσε καὶ σπανιώτερα εὐχαριστεῖτο ἀπὸ ὅτι δῆποτε, ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι εἶχεν ἀλλάξει, ὅτι εἶχε ξαναγεννηθῆ.

Τὰ μάτια του ἐλαμποκοποῦσαν ἀπὸ ἐσωτερικὴν χαρὰν. Τὸ πρόσωπό του ἐφώτιζεν ὅλο καὶ σχεδὸν τὸ ἐμμόρφαινε ἡ ἀκτινοβολία τοῦ ἔρωτος ποῦ ἠσθάνετο γὰρ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν ἂν καὶ σαράντα ἐτῶν πλέον. Αὐτὸς ὁ τὸσον δεσποτικὸς ἄλλοτε, ὁ τὸσον κύριος τῶν σχέψεων καὶ τῶν πράξεων του ἦτο τώρα δειλὸς καὶ ἀδέξιος ἀπέναντι τῆς μικρούλας μὲ τῆς μπουκλίτσας καὶ μὲ τὸν κόκκινον φιάγκο εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ὁποίας ἐπιθυμοῦσε νὰ ἐμπνεύσῃ νὰ μεταδώσῃ τὴν τρελλὴν ἀγάπην του.

— Ἐλα νὰ σοῦ δείξω, Ἀνούλα, τὰ διαμαντικά τῆς μητέρας σου, ποῦ σοῦ εἶχε φυλαγμένα καὶ προώριζε γὰρ σένα ὁ γέρος ὁ παππούς. Καὶ χωρὶς ἄλλην ἐξήγησιν, οὔτε πῶς εἶχαν πωληθῆ ἢ ἐνεχειρισθῆ εἰς τὸν πατέρα του, ἀνοίξε τὴν κάσσα του καὶ ἔβγαλεν ἕνα παλὴ κασελάκι ἀπὸ κόκκινον πετσί, δεμένο στῆς τέσσερης γωνίας ἀπὸ ἀσημένια ἐλάσματα καὶ κλειδωμένα μὲ ἕνα ἀσημένιο κλειδάκι.

— Ἀνοίξε μόνον σου, τῆς εἶπε. Ἐγὼ δὲν ἔχω κανένα δικαίωμα εἰς τοὺς θησαυροὺς αὐτούς. Θέλω μόνον νὰ στολισθῆς μὲ αὐτὰ ποῦ σοῦ ἀνῆκουν, ποῦ εἶναι προῖκα σου γὰρ τὸ ἀποφεινὸν τραπέζι τῶν ἀρραβῶνων μας. Μ' αὐτὰ θὰ γυρίσῃς ἀπόψε εἰς τὴν μητέρα σου, γὰρ νὰ τὴν παρηγορήσῃς καὶ νὰ τῆς δώσῃς τὴν χαρὰ,

ὅτι οἱ θησαυροὶ τῆς σοῦ ἀνήκου, ὅπως σοῦ ἀνήκει ὅτι ἔχω καὶ ὅτι δὲν ἔχω.

Καὶ μὲ μεγάλην συγκίνησιν τῆς ἔδωκε τὸ κλειδί, καὶ τὴν ἐβοήθησε ν' ἀνοίξη καὶ νὰ βγάλῃ τὰ πολύχρωμα ἀπὸ πετσοὶ καὶ κόκκαλο καὶ βελούδο κουτιὰ ποῦ ἔκλειαν τὰ οικογενειακά κοσμήματα τριῶν τεσσάρων γενεῶν ἀπὸ τὴν μάμμη ἀκόμη καὶ τὴν προμμάμη τῆς μητέρας τῆς.

Καὶ ἄρχισε τότε ὁ στολισμὸς τῆς Ἄννης μὲ τὰ μικρὰ διζυμάντια σκουλαρίκια καὶ μὲ τὸ δικλιντὸ μαργαριτάρι τοῦ λαμποῦ καὶ μὲ τὰ πολυτιμότερα ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ ὠραία διακτυλίδια καὶ μὲ τὰ διζυμάντια βραχιόλια. Σὺν παιδί ἡ Ἄννη, ὅταν ξαναεἶδε τὰ γνώριμά της στολίδια, ποῦ εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὸ σπῆτι των σὺν πεθαμένη εὐτυχία μὲ θρήνους καὶ μοιρολόγια τῆς μητέρας τῆς, αἰσθάνθηκε τόση χαρὰ νὰ ξεχειλίξῃ μέσθ της, ὥστε ἀσυνείδητα σχεδὸν ἄρπαξε τὸ εὐεργετικὸ χέρι ποῦ τὴν ἐστόλιζε καὶ τὸ ἐφίλησε. Ἦρως ἐννοοῦσε τὰ λόγια τῆς κερὰ Μαρίας.

Βέβαια ἐφιλοῦσε τὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ποῦ σὺν τῇ καλῇ μοῖρᾳ ἔστρωσε τὸν δρόμο τῆς νέας τῆς ζωῆς μὲ τέτοιους πολυτίμους θησαυροὺς καὶ ἀπέδιδεν εἰς τὸ σπῆτι τῆς καὶ τοὺς δικούς της μὲ τόσην γενναιοσύνην ὅ,τι ἐνόμιζαν χαμένο γιὰ πάντα.

Ὁ πατέρας τῆς συγκινημένος ἀπὸ τὴν σκηνὴν αὐτῆ αἰσθάνονταν καὶ αὐτὸς σιγὰ, σιγὰ, τὴν καρδίᾳ του νὰ μετακινήσῃ καὶ κάθε διαταγμὸν καὶ ἐνδοικισμόν του νὰ χάνεται. Τὸ παιδί του ἦταν τόσο εὐτυχισμένο καὶ ἀφοῦ ὁ ἐξάδελφός του ἔδειχνε τόσην εὐγένεια ἀπέναντι ὅλων τί εἶχεν αὐτὸς νὰ ἀντιτάξῃ πῶς νὰ διστάσῃ περὶ εἰς τὴν μεγάλην ἀπόφασιν.

Τὸ τραπέζι εἶναι ἑτοιμο, ἀφεντικό, εἶπεν ἔξαφνα ὁ παλαιὸς ὑπηρετῆς τοῦ σπιτιοῦ ὁ ὁποῖος πρὸ δέκα λεπτῶν ἔστρεφε ὀπίσω ἀπὸ τὸ οικογενειακὸν σύμπλεγμα, προσηλωμένος μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸ εἰς τὸν στολισμὸν τῆς Ἄννης χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ τοὺς διακόψῃ.

Ἡ Ἄννη ἔκανε νὰ κινηθῇ ἀλλὰ αἰσθάνθηκεν ἔξαφνα τ' αὐτιά της νὰ πονοῦν μὲ τὸ πολυτίμον βάρος ποῦ ἐσήκωναν. Καὶ μηχανικῶς ἐχαμήλωσε τὸ κεφάλι της πρὸς τὸν ἐσωτερικὸ καθρέπτη τοῦ σκεπάσματος τῆς πέτσινης κασετίνας καὶ ἀντίφρασε τὸ πρόσωπό της μὲ τὰ διαμάντια αὐτὰ στολίσματα δεξιά καὶ ἀριστερά ποῦ τὸσον δυσανάλογα παράλλασαν τὴν φυσιογνωμίαν της.

— Πηγαίνετε κ' ἔρχομαι ἀμέσως εἶπεν εἰς τοὺς δύο ἀνδρας ποῦ τὴν ἐπερίμεναν. Καὶ γλήγωρα γλήγωρα μὲ κάποιον λύπη ἔβγαλε τὰ

σκουλαρίκια καὶ τὰ βραχιόλια καὶ τὰ ἔρριψε στὴν κασελίτσα. Δὲν εἶναι ἀκόμη γιὰ μένα καὶ προτιμῶ νὰ ἰδῶ καὶ πάλιν στολισμένη τὴν μητέρα μου μ' αὐτὰ, εἶπεν, σὺν νὰ μιλοῦσε μόνη της. Καὶ ἀφοῦ ἐκλείδωσε ἔδωκε τὸ κλειδάκι στὸν θεῖο της.

Ἐκεῖνος ὑποτακτικῶς εἰς τὴν ἀπόφασιν της, τῆς εἶπε :

Ὅτι τὰ δώσης μόνη σου στὴ μητέρα σου καὶ τὴν ἀκολουθήσῃς ἔπειτα χαρούμενος εἰς τὴν τραπεζαρία. Τὸ καλὸ φαῖ τὰ γλυκόπιστα κροσιά μὲ τὰ γλυκίσματα καὶ τὰ φρούτα ἔκαμαν ἀκόμη περὶ εὐτυχισμένους καὶ τὴν Ἄννη καὶ τὸν πατέρα της. Βέβαια κατὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ εἶχαν ζήσει κάπως ἀνετώτερα χάρις εἰς τὸν θεῖο, ἀλλὰ τὸ Λουκούλειον ἐκεῖνο δειπνο εἶχε βαρύνει πολὺ εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς εὐτυχίας ποῦ ἠσθάνοντο πατέρας καὶ παιδί, ὕστερ ἀπὸ τὰς στερίσεις καὶ τὴν ἀθλιότητα τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἐφαγαν καὶ ἤπιαν σὺν ἀνθρώποι μὲ καλὰ στομάχια καὶ μὲ κεφάλια ἀμέριμνα, σὺν ἀνθρώποι, ποῦ γιὰτὶ ἐπεινάσαν, θέτουν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς εὐτυχίας τὸ καλὸ φαγητό.

Ὅταν ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὸ τραπέζι ἦσαν καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ κέφι. Ἡ Ἄννη μὲ τὸ πρόσωπο ροδοκόκκινο, μὲ τὰ ὠραία μεγάλα μάτια της θερμὰ καὶ φωτεινὰ ποῦ ἐσκόρπιζαν φλόγες ἦταν ἀληθινὰ ὠραία. Οἱ ὑπηρετῆς τὴν ἐθαύμασαν, ἤπιαν στὴν ὑγειὰ της, ἐσυγχαίροντο τὸν ἀφεντικό των καὶ ὅταν εὐρέθησαν μόνον στὸ μαγεργεῖο των ἐκουνοῦσαν τὸ κεφάλι των μὲ ἀληθινὴν ἐκπληξιν. Καλὲ πῶς ἄλλαξε τὸ ἀφεντικό μονομιᾶς, εἶπεν ὁ ὑπηρετῆς.

— Καλὰ τέλη, γιὰ νὰ ἰδοῦμε εἶπεν ἡ μαγερίσσα ποῦ δὲν εἶχε καὶ πολλὴν ὑπόληψιν εἰς τὸ φύλον της. Γιὰ σκέψου τὴ διαφορά τῆς ἡλικίας ! Παράξενο ! Κι' ἐγὼ ποῦ θαροῦσα πῶς τὰ εἶχε φτιάξει μὲ τὴν μητέρα!

— Μὰ ἔτσι εἶσαι σύ, πάντα κακόγλωσση εἶπεν ὁ Γιάννης !

— Γιατί ; παράξενο θὰ ἦταν ; Ἡ τάχα ἡ μάνα δὲν εἶναι ὡμορφη καὶ νέα ; Μωρὲ γυναίκα θεός, μπροστὰ μάλιστα ἴσαυτὸ τὸ βρέφος, τὸ ἀδύνατο, ἴσαυτὸ τὸ μωρὸ ποῦ μυρίζει τὸ στόμα του γάλα.

Ὅτι εἶναι μικρὴ δὲν σοῦ λέω. Μὰ πῶς θὰ γίνῃ καλλίτερη ἀπὸ τὴν μητέρα ἔτσι καὶ μεγαλώσῃ καὶ γυναικωθῇ δὲν εἶναι δεύτερος λόγος. Καὶ ὕστερα εἶναι ξυπνή, διάολος σωστός. Καλὲ δὲ θυμῶσαι πῶς τὰ κατὰφερε πέρυσιν, τὴ βραδεία ποῦ εἶχε φύγει ὁ πατέρας της γιὰ τὴν πατρίδα. Πῶς ἦρθε περασμένα μεσάνυχτα καὶ ἔβγαλε τὸ σπῆτι ἄνω κάτω καὶ ἐξύπνησε τὸν ἀ-

φεντικὸν καὶ τὸν ἔκανε νὰ τρέχῃ στὰ βαπόρια ! Ἀπὸ τότες ἄλλαξε, ἀπὸ τότες τὴν ἐρωτεύθηκε. Γιατὶ δὲ μοῦ λὲς ποῦ τοὺς εἶξερε καὶ ποῦ τοὺς ἐλογάριαζε πρὶν τουτουνοὺς τοὺς ξαδέρφους, τ' ἀφεντικό ; Ἀπὸ τότες ἐρωτοχτυπήθηκε ὁ ἀνθρώπος.

— Αἴ καλὰ ντέ, σὺν νὰ στεναχωριέσαι μὲ τὸν γάμο αὐτό ;

— Ἐγὼ ! Χριστὸς καὶ Παναγιά ! Ἐγὼ χαίρομαι ἴσα, ἴσα ποῦ θ' ἀνοίξῃ αὐτὸ τὸ σπῆτι καὶ θὰ δοῦμε χαρὰς καὶ ξεφαντώματα. Μόνον λέω τάχα, πῶς ξέρει πῶς θὰ βγῆ ἡ νύφη ; Καὶ τάχα δὲν θ' ἀνακατόνουνται τὰ πεθερικά, στὸ νοικοκυρεῖο ; καὶ δὲν θ' ἄρχομε σκουτουρες ;

— Αἴ βέβαια τὸ βασιλεῖο σου, τελειώνει εἶπεν ὁ ὑπηρετῆς, ἀν καὶ τὸ κοριτσάκι αὐτὸ τὸ γραμματισμένο δὲν μοῦ φαίνεται νὰ σκαμπάζει σκαρὰ ἀπὸ νοικοκυρεῖο. Καὶ ὕστερα θ' ἀρχίσουν τὰ παιδιὰ...

— Τὰ παιδιὰ ; Για στάσου δὲ, μὴ βιάζεσαι.

— Ἐγὼ δὲν βιάζομαι. Μὰ βιάζεται τ' ἀφεντικό. Καὶ γιὰ νὰ στὸ λέω ἐγὼ θὰ πῆ πῶς κάτι ξέρω, κάτι ποῦ ἄκουσα τῆς προάλλες μὲ τ' αὐτιά μου, μέσα στὸ γραφεῖο ποῦ ὁ ἀφεντικὸς συζητοῦσε μὲ τὸν ἀνηψιὸ του.

— Ἀλήθεια. Δὲν θὰ ντ' ἀρέσῃ τοῦ Γιωργάκη ὁ γάμος αὐτός ;

— Καὶ γι' αὐτὸ ἤθελε νὰ τόνε κἀνῃ ν' ἀλλάξῃ γνώμη. Εἶναι τρέλλα τοῦλεγε νὰ παντρεύεται κανεὶς μὲ πολὺ νῆξ γυναίκα.

Ἄμα τῆς κάμης δυὸ τρία τέσσερα παιδιὰ, τὸ ἓνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο, εἶπε τ' ἀφεντικό, δὲν ὑπάρχει περὶ κίνδυνος. Μὰ μικρομάνα ἀφοσιώνεται στὰ παιδιὰ της, σκλαβόναται στὸ σπῆτι της καὶ δὲν βρίσκει καιρὸ γιὰ ἄλλες δουλειές. Κ' ἐγὼ θέλω παιδιὰ πολλὰ παιδιὰ, στὸ σπῆτι μου.

Μαῖα

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ὁ ποιητὴς δὲν γράφει δι' ὠρισμένας τάξεις κυρίων ἢ κυριῶν· τόσον τὸ καλλίτερον ἂν πάντες ἐξ ἴσου οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὸν εὐρίσκουσιν οἰκείας τὰς φράσεις του, γνωρίμους τὰς λέξεις του· καὶ πράττει σοφῶς ὁ ποιητὴς ὅταν πρὸς παράστασιν τοῦ δεινα ἀντικειμένου ἢ πρὸς ἐκφρασίαν τῆς δεινα ἰδέας, μεταξὺ δύο λέξεων, αἵτινες ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐκλογὴν

του, τῆς κοινοτέρας καὶ τῆς σπανιωτέρας, μεταχειρίζεται τὴν πρώτην· ἀλλ' ἡ περίστασις αὕτη δὲν παρουσιάζεται πάντοτε καὶ ὁσάκις δὲ παρουσιάζεται, συμβαίνει ἐνίοτε ὥστε λόγοι λεπτοτέρας τινὸς καὶ ἀνωτέρας φύσεως νὰ παρεμποδίζωσι τὴν κατὰ τὸ φαινόμενον τόσον ἀπλήν καὶ εὐλογον ταύτην προτίμησιν. Διότι πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ ποιητὴς — ὡς ποιῆσιν δὲ ἐννοοῦμεν ἐνταῦθα πᾶσαν δημιουργικὴν ἐργασίαν εἰς πεζὸν ἢ εἰς ἔμμετρον λόγον—περιγράφει ἀντικείμενα καὶ ἀποδίδει πράγματα· τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ πράγματα ταῦτα πῶς ἀλλῶς θὰ περιγραφῶσι καὶ πῶς θὰ ἀποδοθῶσι παρὰ μὲ τὰ ἴδια τῶν ὀνόματα ; Ἐκαστον τῶν ἀντικειμένων τούτων ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ ποιητοῦ ἐν καὶ μόνον ὄνομα ἔχει, καὶ δι' αὐτοῦ καὶ μόνον γνωρίζεται· δύναται ὁ βίος νὰ καταργηθῇ, καὶ ὁ κόσμος νὰ ἐξαλειφθῇ, καὶ ὁ ποιητὴς νὰ ἀλλάξῃ τὸν δρόμον του, ἢ νὰ θραύσῃ τὴν γραφίδα του, διὰ τὸ χατῆρι ἑκατοντάδων τινῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι μὴ γνωρίζοντες τὰ πράγματα ἀγανακτοῦν διὰ τὰ ἀγνωστα ὀνόματα αὐτῶν ; Ἀφ' ἑτέρου ὁ ποιητὴς κατέχεται ὑπὸ τῆς γοητείας τῶν λέξεων, ἀνεξαρτήτως τοῦ νοήματός των· πολλάκις ἡ λέξις τὸν συγκινεῖ ὡς γλυκίφογγος ὀντότης αὐτοτελής, ἐκφράζουσα, πλὴν τοῦ ὑπ' αὐτῆς σημαινομένου, κάτι τι ἀρρήτως μουσικὸν καὶ δυσέκφραστον· καὶ ὅταν ἡ λέξις αὕτη πλήξῃ τὴν φαντασίαν του, τὴν καθελώνει ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀποδιώκων πᾶσαν ἄλλην κοινοτέραν συνώνυμον ἢ ὁποία, μεθ' ὅλα τῆς τὰ προσόντα, στερεῖται τῆς νέας, τῆς μαθητικῆς ὠραιότητος ἐκείνης. Καὶ μὴ λησμοῦμεν τέλος ὅτι ὁ ποιητὴς θέλει λέξεις, λέξεις· λέξεις νὰ θησαυρίξῃ καὶ λέξεις νὰ σπαταλᾷ πολλάκις αἱ σπανιώτεροι εἶναι δι' αὐτὸν αἱ πολυτιμότεραι· ἀρκεῖ τὸ πάθος του νὰ μὴ τὸν ἀποξενώσῃ ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ νὰ μὴ τὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὴν ζωὴν.

Δὲν γνωρίζω ἂν ὁ συγγραφεὺς τῶν «Ἱστοριῶν» συμμερίζεται τὰς σκέψεις μου. Βλέπω μόνον ὅτι ἔχει ἰδίαν κάπως ἀντίληψιν τῆς φιλολογικῆς γλώσσης, ἐξ ἧς τὸ ὕφος αὐτοῦ τὸ ἰδιαίτερον καὶ τόσον ἐναρμονίως διακείμενον πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκφραζόμενα· ὕφος ἀκομ-

ψον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐκτυλισσόμενον εἰς μακροτενείς περιόδους, ἀλλ' εὐρωστον καὶ πλούσιον καὶ καταχέομενον ὡς ρεῦμα δαφνιῆς ἐν τὰς εὐρείας κοίτης καὶ συμπαρασύρον ἀφροντίστως χλωρούς κλάδους καὶ ξηρὰ ξύλα ὕψος ὑποκειμένου τὸ ὅποιον προσπαθεῖ ὅσον δύναται ν' ἀποκρυβῆ καὶ νὰ λησμονηθῆ ὅπισθεν τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια ἐκτυλίσει, ἀτόμου τὸ ὅποιον ζητεῖ νὰ ἐπιδείξῃ ἐν πάσει πίστει καὶ ἀκριβεῖα τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποίου ἐλάχιστον μοριον ἀποτελεῖ καὶ μολαταῦτα ὕψος συγγραφῆς, ὅστις, μὲ ὄλον τὸ αὐστηρῶς ἀντικείμενον καὶ μὲ ὄλον τὸ ἀποκλειστικῶς τυπικὸν τῆς γλώσσης τὴν ὁποῖαν μεταχειρίζεται, δὲν κατορθώνει, ὅ,τι εἶναι ἀκατόρθωτον νὰ ἐξαλείψῃ ἐξ αὐτῆς τὰ ἴχνη τῆς ἰδίας του ψυχῆς τῆς ψυχῆς ἢ ὁποῖα εἰργάσθη πρὸς διαρρῦθμισιν ὅπωςδὴποτε, καὶ διαπλάτυσιν καὶ ἀνύψωσιν τῆς γλώσσης, διὰ μόνης τῆς φροντίδος τῆς συνθέσεως καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν αἰσθημάτων.

Ἄλλ' ὁ Γιάννος Ἐπαχτίτης δὲν φαίνεται ὅτι κατέχεται ἀπὸ τὸν ὑψηλὸν καὶ τὸν εὐτολμον πόθον τῆς φιλολογικῆς διαμορφώσεως τῆς γλώσσης ἐπὶ εὐρείας βάσεως καὶ δι' ἐλευθέρως ἢ κανονικῆς συγκράσεως ποικίλων στοιχείων, τὸν πόθον τὸν κατέχοντα καὶ βασανίζοντα τινὰς ἐκ τῶν κορυφαίων παρ' ἡμῶν. Ὁ Ἐπαχτίτης ἐμελέτησε κατὰ βάθος τὸ τοπιπὸν ἰδίωμα τῆς πατρίδος του· αὐτὸ γνωρίζει νηπιόθεν, αὐτὸ ἀνδρωθεὶς ἐσπούδασε καὶ ἐξηκρίβωσεν εἰς αὐτὸ καὶ γράφει· ζητεῖ νὰ κτίσῃ ἐπὶ στενῶν ἴσως, ἀλλὰ στερεῶν θεμελίων· φοβεῖται μήπως ἐργαζόμενος κατ' ἄλλον τρόπον, μᾶλλον ἐλευθέρως καὶ ὑποκειμενικώτερον, παραπλανηθῆ εἰς ἀδιεξόδους κόσμους καὶ, κατὰ τὸν στίχον τοῦ ποιητοῦ τῆς Ἐρωφίλης, «χτίση πύργους στὸ γυαλό, περβόλια στὸν ἀέρα». Καὶ μὲ τὴν γλώσσαν ταύτην, τὴν ἐνέχουσαν ἰσχυρὰν δόσιν τοπικισμοῦ, δὲν παριστᾷ παρὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τοῦ τόπου του. Διὰ ταῦτα καὶ αἱ λέξεις αἱ δυσερμήνευτοι, κατὰ τῶν ὁποίων ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀθήναις προσκρούομεν ἀναγνωσκόντες τὰ διηγήματά του, εἶναι λέξεις τῆς «τρεχούσης ὑπηρεσίας» εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ἐπαχτίτη, ἀναφερόμεναι πᾶσαι εἰς τὸν βίον κατὰ

τὰς ποικίλας ἐκδηλώσεις του ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ δηλοῦσαι ἀντικείμενα τῆς τρεχούσης χρήσεως. Οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρωσι τὸ ἰσχυρὸν ἐξοχικὸν καὶ διὰ πολλοῦς ἐξωτικὸν ἄρωμα τὸ ἀναδιδόμενον ἐκ τῶν «Ἱστοριῶν» τοῦ Ἐπαχτίτη, ἄς τὰς πετάξουν· ἀλλ' οὐδεὶς δικαιούται νὰ κατηγορήσῃ τὸν συγγραφέα τῶν παρατάσεων τὰ συνήθη ἄρρητ' ἀθέμιτα, ἐξ ὧν συνήθως ἀποτελεῖται ἡ πρόχειρος καὶ ἀνέξοδος κριτικὴ τοῦ δρόμου.

(Ἀπὸ τὰ Κριτικὰ τοῦ κ. Κ. Παλαμᾶ)

Ἡ ΛΑΪΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Γ'

Ἀπὸ περιτοπῆς ἐπιστολῶν τοῦ Ἀριστίππου μαθητῆς ἐπισημαίνεται ὅτι εἰς τὸ μέγαρον τῆς διασήμου Κορινθίας πολὺ ὀλίγοι ἦσαν οἱ κλητοί, ὅλοι δὲ ἐκλεκτοί. Ὁ Ἀριστίππος περιγράφει τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐδέχτο ἡ Λαῖς τοὺς ἐκλεκτοὺς φίλους τῆς ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς καὶ φιλολογικὰς ἐσπερίδας τῆς.

Συνήθως εἰσηρχόμεθα ἀπὸ τὴν μικρὰν θύραν, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὸ βάθος τοῦ κήπου καὶ ἐπεριπατούσαμεν κάτω ἀπὸ στοὰς σχηματισμένας ἀπὸ κλαδιὰ μύρτων καὶ ἀγρίων τριανταφυλλίων μέχρι τοῦ κυκλικοῦ πάρκου. Περὶ αὐτὸ συμπλέγματα ναϊάδων ἔχυναν ἀπὸ τὰ πλατεῖα στόμα τῶν ὑδριῶν τῶν κρυστάλλινα νερὰ μέσα εἰς τεχνητὴν λίμνην ἀπὸ πορφυρίτην λίθον. Δύο ἀλέαι ἀπὸ πλατάνους μᾶς ὠδηγοῦσαν εἰς ἕνα θαυμάσιον στρογγυλὸν ὕψωμα ὅπου κύκνοι ἀπὸ λευκὸν μάρμαρον ἐφαίνοντο νὰ κνηγοῦν ὀλολευκὸς σειρήνας μέσα εἰς ἄλλην τεχνητὴν λίμνην. Εἰς ἀποστάσεις ἀκανονίστους τεχνητὰ σκιαδὲς καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἀγαλμάτια τέχνης συμπλέγματα ἐρώτων, θεῶν καὶ θεαινῶν, ἔργα τῶν γνωστοτέρων γλυπτῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀναλάβει τὴν διακόσμησιν τῶν κήπων τῆς Λαίδος. Ἄνθη σπάνια, φυλλώματα καὶ θάμνοι τῶν τροπικῶν, φυτὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Φοινίκης, λαβύρινθοι κάτω ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὠργιάζαν συνδυασμοὶ φῶτων πολυχρῶμων, τέλος ὅ,τι ἤμπορεῖ νὰ συλλάβῃ ἡ καλλιτεχνικώτερα φαντασία εἰς θεαματικὸς συνδυασμούς, περιέβαλλαν τὸ καλλιτεχνικὸν περίπτερον, τὸ ὅποιον ἔκλειε θαυμάσια περιστύλιον ἀπὸ χρυσοῦς στήλας Κορινθιακοῦ ρυθμοῦ.

Ἡ Λαῖς ἡ βασίλισσα τοῦ μαγικοῦ αὐτοῦ κόσμου, περιστοιχισμένη ἀπὸ εἴκοσι ὠραιότατα

κορίτσια, μέσα εἰς μίαν πολυτέλειαν διαφανῶν μεταξωτῶν φορεμάτων καὶ ἀνθέων καὶ πολυτίμων λίθων ἐδέχτο τοὺς ξένους τῆς, κατὰ τρόπον πολὺ ἀνώτερον τῆς ὑποδοχῆς τῶν σημερινῶν ἐπισήμων αἰθουσῶν. Ὅλοι αἱ σύντροφοί τῆς ἦσαν ἀνωτέρας μορφώσεως καὶ αἱ φιλολογικαὶ καὶ καλλιτεχνικαὶ συζητήσεις, πολλάκι δὲ καὶ ἡ πολιτικὴ παρέτεινε τὰς φιλικὰς συγκεντρώσεις τῶν ἕως τὸ πρῶτ' αἱ ἀνεδείκνυε τοὺς εὐφρεστεροὺς καὶ εὐφραδεστεροὺς ὀμιλητὰς πρὸς οὓς εἰς ὠρισμένην συγκέντρωσιν ἀπενέμοντο καὶ στεφάνια ἀπὸ δάφνης.

Δεῖπνα μεγαλοπρεπῆ, μουσικὴ ἐκλεκτὴ, τραγούδια συνωδευμένα ἀπὸ λύραν καὶ ἄλλα ὄργανα τῆς ἐποχῆς, κρασιὰ ἐκλεκτὰ τῆς Ρόδου καὶ τῶν Συρακουσῶν μέσα εἰς χρυσοῦς κύπελλα καθίστων τὰς ὑποδοχὰς τῆς Λαίδος περιζητήτους ἀπὸ τὴν ὑψηλότεραν ἀριστοκρατίαν ὅχι μόνον τῶν Ἑλληνικῶν μεγάλων κέντρων ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ξένους βασιλεῖς καὶ μεγιστάνας τῶν χρόνων ἐκείνων.

Ἰδοὺ καὶ μερικὰ ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα περιεσώθησαν περὶ τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐσυζητοῦντο εἰς τὰς συναναστροφὰς τῆς Λαίδος:

Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος; Ὑπάρχει εἰς αὐτὸν διττὴ ὑπόστασις, δηλαδὴ ψυχῆς καὶ σώματος; Τί εἶναι ἡ ζωὴ; Τί ἡ εὐτυχία; Τί ὁ πόνος; Τί ὁ θάνατος; Ποῖα εἶναι τὰ καλλίτερα καὶ τὰ σοφώτερα μέσα νὰ ζήσῃ τις εὐτυχῆς; Τί εἶναι ἀρετὴ; Τί κακία;

Ἡ φιλοδοξία, ἡ ὑπερηφάνεια, τὸ πάθος τοῦ χρήματος, ἡ πολυτέλεια, ὁ ἡδονισμὸς, ὁ ἐγωισμὸς, ἡ ἐπιτορκία καὶ τὸ πλήθος τῶν ἐλαττωμάτων τὰ ὁποῖα διαφθείρουν τὰς κοινωνίας εἶναι κατ' εὐθεῖαν ἢ κατ' ἀντίστροφον λόγον ἀποτελέσματα τοῦ πολιτισμοῦ;

Οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες ἔχουν καρδιὰ καὶ σπλάγγνα; Διατί οἱ περιστοιχιζόντες τοὺς βασιλεῖς ἔχουν δύο γλώσσας καὶ δύο πρόσωπα; Ὁ πόλεμος εἶναι καλὸν ἢ κακόν; Πολλὰ τοιαύτης φύσεως ζητήματα ἐλύοντο εἰς τὰς συγκεντρώσεις τῆς Λαίδος, σύμφωνα. φυσικά, μὲ τὰς ἀντιλήψεις τῆς ἐποχῆς.

Ὅταν ὅμως μετὰ τὰ Λουκούεια δεῖπνα, τὰ κρασιὰ τῆς Θάσου καὶ τῆς Κύπρου ἐθέρμαιναν περισσότερο τὸ αἷμα καὶ ἠλέκτριζαν τὰ πνεύματα, τότε αἱ συζητήσεις ἐλάμβαναν χαρακτῆρα εὐθυμότερον καὶ περιεστρέφοτο εἰς τὴν καλλονὴν καὶ εἰς τὸν ἔρωτα. ὡς ἐπὶ παραδείγματι:

Τὸ κάλλος συνίσταται μόνον ὡς σχῆμα καὶ γραμμὴ, ἢ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς χάριτος; Τί εἶναι φίλια τί ἔρωτος; Τί ἡδονῆ; Τί ἀπόλαυσις; Ἡ καὶ φεμινιστικὰ ζητήματα ὅπως: Ἡ γυναῖκα ἢ ὁποῖα δίδει τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς τὸν ἄνδρα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι πρὸς αὐτὸν ὡς ἴση πρὸς ἴσον; Ἡ προορισμὸς τῆς εἶναι νὰ φθίνη ὅαν σκλάβος εἰς τὸν γυναικωνίτην. ὅπως εἶναι τῶρα καταδικασμένη κατὰ τὸ πλεῖστον;

Λέγεται ὅτι ἡ Λαῖς ἀπετάθη κάποτε εἰς τὸν διασημότερον μαθητὴν τοῦ Σκόππα ἐρωτῶσα: Δύνασαι, φίλε, νὰ μᾶς ἐξηγήσῃς εἰς τί συνίσταται ἡ ὠραιότης τῆς γυναικός; Ὁ καλλιτέχνης ἀπήντησε: Ἡ ὠραιότης τοῦ σώματος ἐγκτεται εἰς τὴν τελείαν συμφωνίαν τῶν μερῶν μὲ τὸ ὄλον καὶ τοῦ ὄλου μετὰ τῶν μερῶν, ἐξ οὗ ἡ τελεία ἁρμονία τοῦ κάλους, τὸ ὅποιον βλέπομεν εἰς τὰ ἀγάλματα. Ἀλλὰ διὰ τὴν γυναῖκα τὸ κάλλος ζωογονεῖ ἢ ἐκφρασις καὶ ἡ χάρις αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἀνωτέραν ἔντασιν τῆς ζωῆς, δηλ. ἀπὸ τὴν ψυχῆς,

Τὸ χρῶμα ἂν καὶ θεωρητῆται ὅρος τῆς φυσικῆς ὠραιότητος δὲν εἶναι ἐν τούτοις ἀπαραίτητον. Τὸ χρῶμα τῆς Βακχίδος ἦτο κίτρινον καὶ ὅμως ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ὠραιότερα γυναῖκα τῶν Ἀθηνῶν τῆς ἐποχῆς τῆς, Ὑπάρχει ἐν τούτοις μεγάλη ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ κάλλους τῆς Ἀθηναίας Βακχίδος καὶ τῆς Λαίδος. ἐπρόσθεσεν ὁ νέος γλύπτης ἢ ὁποῖα συνδιάζει γραμμὰς καὶ ἀνθηρότητα δέρματος καὶ χρωμάτων.

Εὐχαριστῶ διὰ τὴν φιλοφρόνησιν, εἶπεν ἡ Λαῖς, ἢ ὁποῖα χωρὶς ἄλλο θὰ μοῦ δημιουργήσῃ νέας ἐχθράς. P.

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Συνήθως οἱ γονεῖς περιμένουν ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ μόνον νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ παιδιοῦ των. Δὲν ἐννοοῦν ὅτι ἡ ἀνατροφή καὶ ἡ μόρφωσις ἀρχίζει ἀφ' ὅτου γεννηθῆ τὸ παιδί καὶ ὅτι τὰς κακὰς συνηθείας τὰς ὁποίας ἀποκτᾷ μικρὸ εἶναι ἀδύνατον νὰ τοῦ ξερριζώσῃ τὸ σχολεῖον, διότι τοῦ ἔχουν γίνῃ δευτέρα φύσις.

Ὅπως δὲ τὸν χαρακτῆρα, τὰς ἔξεις καὶ τὰ αἰσθηματὰ του μορφώνει τὸ περιβάλλον καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα μέσα εἰς τὴν ὁποῖαν ζῆ, ἐπίσης καὶ τὰ ὄργανα τῆς ἀντιλήψεως πρέπει νὰ ἐπιμεληθῶν οἱ γονεῖς, διότι χωρὶς κολῶ ἐργαλεῖον καμμία ἐργασία δὲν ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ καλὰ,

«Τὸ παιδί ἔχει μάτια, ἀλλὰ τὰ μάτια αὐτὰ βλέπουν χωρὶς νὰ παρατηροῦν. Καὶ δι' αὐτὸ ἀδυνατεῖ νὰ παρατηρήσῃ καὶ νὰ διακρίνῃ μεμονωμένα πρόσωπα ἢ γεγονότα μέσα εἰς πλῆθος ἀντικειμένων ἢ προσώπων, ὥστε κυρίως εἰπεῖν τὸ παιδί πρέπει νὰ μάθῃ νὰ βλέπῃ καὶ νὰ διακρίνῃ ὅπως πρέπει νὰ μάθῃ νὰ ἀκούῃ καὶ νὰ ἐννοῇ.

Φέρετε ἓνα μικρὸ μιὰ ὠραία ἀνοιξιάντικη ἡμέρα εἰς ἓνα κήπον ἢ εἰς ἓνα ἀγρόν. Τὸ σύνολον τῶν δένδρων, τῶν λουλουδιῶν, τῆς γλῆς, τὸ σαστιζει τὴν πρώτην στιγμὴν. Αἰσθάνεται τὴν χαρὰν τοῦ ὑπαίθρου, τὴν μέθην τοῦ ὄξυγό- ἀλλὰ δὲν βλέπει, δὲν παρατηρεῖ, δὲν προσέχει εἰς λεπτομερείας.

Τρέχει ἐξωφρενικά, φωνάζει, πηδᾷ σὰν μεθυ- σμένο, ἀλλὰ δὲν βλέπει τίποτε. Παρακινήσατέ το νὰ μαζέψῃ λουλούδια. Ἴδου ὁ τρόπος νὰ μερι- κεύσετε τὴν προσοχὴν του, νὰ περιορίσετε τὴν ἀντίληψίν του. Εἰς τὸ λουλούδι θὰ προτιμήσῃ φυσικὰ τὰ ζωηρότερα, τὰ κόκκινα ἢ τὰ κίτρινα. Ἴδου μέσον νὰ τὸ μάθετε νὰ διακρίνῃ τὰ πέτα- λα, τοὺς στήμονας, τὴν γῆριν. Καὶ τὸ σχῆμα τοῦ λουλουδιοῦ καὶ τοῦ πετάλου καὶ τοῦ φύλλου ἀκόμη, παίζοντάς φυσικὰ καὶ χωρὶς καμμιά δα- σκαλικὴ σοβαρότητα. Θὰ τὸ μάθετε ἀκόμη νὰ διακρίνῃ τῆς μυρουδιῆς τῶν λουλουδιῶν καὶ νὰ ἀκούῃ τὸ σφύριγμα τοῦ μικροῦ ἐντόμου, τὸ ὁ- ποῖον τρέφεται μὲ τὸ μέλι ποῦ βρίσκεται εἰς τῆς ρίζες τῶν πετάλων. Μέσα εἰς ὀλίγην ὥραν κα- τωρθώσατε νὰ προσηλώσετε τὴν προσοχὴν τοῦ μικροῦ εἰς ἓνα λουλουδάκι καὶ νὰ ἀσκήσετε μὲ αὐτὸ τὰ μάτια του, τὴν ἀκοήν του καὶ τὴν ὄσ- φρησίν του. Ἴδιως δὲ τοῦ ἐδώκατε τὸ πρώτο μάθημα τῆς προσοχῆς εἰς τὰς λεπτομερείας κάθε πράγματος, καὶ εἰς τὴν ταξινομήσιν τῶν λεπτο- μερειῶν αὐτῶν.

Ὅταν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον συνειθίσω- μεν τὸ παιδί νὰ βλέπῃ, νὰ ἀκούῃ καὶ νὰ ἐννοῇ ἀπὸ τὰ ἀπλούστερα καὶ εὐκολώτερα πρὸς τὰ δυ- σκολώτερα, τότε ἀναπτύσσομεν εὐσυνειδήτως τὸ αἶσθημα τῆς προαιρετικῆς προσοχῆς, τὸ ὁποῖον συνοδεύεται ἀπαραιτήτως ἀπὸ τὴν κρίσιν καὶ τὴν σύγκρισιν. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ παιδί ἀπο- κτᾷ τὴν μεγάλην ἀρετὴν τῆς παρατηρητικότη- τος. Ἐὰν δὲ ἡ φύσις τὸ βοηθήσῃ ἐνδεχόμενον νὰ προετοιμάζωμεν δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἓνα ἐφευρέτην τοῦ μέλλοντος. Πάντως ὅμως θέτομεν τὰ θεμέλια εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἑνὸς μυαλοῦ θε- τικοῦ καὶ ὄχι ἐπιπολαίου.

Μητέρα Παιδαγωγός

ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Διὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Κουκιὰ στιφάδο. Τὰ καθαρίζετε ἀπὸ τὸ μαῦρο νύχι. Τὰ βάζετε νὰ μουσκεύουν ἀπὸ τὸ βράδυ ἕως τὸ πρωί, ὁπότεν κοκκινίζετε μὲ λάδι κρομμύδια κομμένα ἀθερίνα. Ἐπειτα προσθέτετε τὰ κου- κιὰ ἢ καθαρισμένα ἀπὸ τὰ φλούδια ἢ καὶ μὲ τὰ φλούδια, μιὰ σκελίδα σκόρδο, μαϊντανό, θρούμ- πη, ἓνα φύλλο δάφνη, ἀρκετὴ ντομάτα, ἓνα ποτηράκι κρασί καὶ μιὰ κουταλιά ξεῖδι. Κλεί- ετε τὴν κατσαρόλα σας καλὰ καὶ ἀφίνετε νὰ σι- γοψηθοῦν. Ἄν χρειασθῇ κροσθέτετε καὶ ὀλίγο νερό. Ἀλατίζετε στὸ τέλος.

Κουκιὰ στὸ φούρνο. Μουσκεύετε ὅπως ἄνω. Ἐπειτα βάζετε εἰς καραβὰνα πάτο κου- κιὰ, πάτο ψιλοκομμένο κρομμύδι καὶ ἄνθο καὶ πάτο ψιλοκομμένα μαρούλια, ἕως ὅτου γεμίση ἢ καραβὰνα σας, Προσθέτετε ἀρκετὸ λάδι καὶ λεμόνι καὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φούρνο.

Κουκιὰ Πουρέ. Τὰ μουσκεύετε, τὰ καθα- ρίζετε καὶ τὰ βάζετε νὰ βράσουν μὲ νερὸ καὶ μὲ δύο ὀλόκληρα κρομμύδια καρυωμένα μὲ δύο γα- ρύφαλα. Ὅταν λυώσουν καλὰ τὰ πεανᾶτε ἀπὸ τὸ τρυπητὸ σὰν τὴν πατάτα πουρέ. Ἐπειτα τὰ σωτάρετε μὲ βούτυρο, προσθέτετε τὸ ἀνάλογο γάλα καὶ τὰ σερβίρετε μὲ ψιλοκοπανισμένο μαϊντανό καὶ μὲ αὐγὰ τηγανητὰ ἢ ὡς καναπέ εἰς βραστό ἢ ψητὸ κρύο. Σαρακοστιανὰ τρώ- γονται μὲ λάδι καὶ λεμόνι, ἢ ξεῖδι.

Κουκιὰ κεφτέδες. Εἰς τὸ ἄνω πουρὲ ἀπὸ κουκιὰ προσθέτετε ὀλίγο ταραμὰ λυωμένο, καὶ σχηματισμένο εἰς ταραμοσαλάταν μὲ τὴν ψύχαν τῶν κουκιῶν μὲ λάδι, λεμόνι, κρομμύδακι μα- ραμένο, καὶ μαϊντανό. Τοὺς πλάθετε, τοὺς ἀλευρόνετε καὶ τοὺς τηγανίζετε μὲ λάδι.

Κουκιὰ πασίτσο. Τὸ ἴδιο πουρὲ κουκιὰ ἔτοιμα καὶ σωταρισμένα μὲ βούτυρο ἀραιώνετε μὲ γάλα, ἔπειτα κόβετε μέσα ψιλὰ κομματάκια σαλτσισότο, προσθέτετε τριμμένο τυρὶ, καὶ 1-2 αὐγὰ, ἀκατόνετε ὅλα μαζί, βουτυρόνετε μιὰ καραβὰνα, τὴν πασπαλίζετε μὲ τριμμένο ψωμί, χύνεται τὸ μίγμα σας μέσα, τὸ στρώνετε ἐπάνω, προσθέτετε βούτυρο βρασμένο, ἓνα πάτο τυρὶ καὶ ψωμί τριμμένο καὶ ψήνετε εἰς τὸν φούρνο.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον κάνετε καὶ μπιζέλια. Μὲ τὰ φαρινώδη αὐτὰ φαγητὰ ἀναπληρώνετε οἱ δυνάμενοι τὸ ψωμί, τὸ ὁποῖον παραχωρεῖτε εἰς πτωχοτέρους.

MODES CHAPEAUX

ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ Ι. ΜΑΝΤΟΥΚΑ

Παρελήφθησαν ἐκ Παρισίων τὰ νέα chic Μοντέλα.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 38.

Τὰ **ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ** νοσήματα

Θεραπεύονται ἐν τῇ τελείᾳ κλινικῇ ὑ ἐιδικῷ ὀφθαλμολόγου

ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Τ. ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κλπ.

ἐν τῇ Ὀφθαλμολογικῇ Σχολῇ τῶν Πασίων σπουδάσαντος κλπ.

Ἀθῆναι. 20 ὁδὸς Πειραιῶ Τηλέφωνόν 654.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑ ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦ. ΜΕΣΗ

ΣΙΓΑΡΕΤΑΚΥΡΙΩΝ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΑΩΜΑΤΙΚΑ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΙΟΙΟΤΗΤΟΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ

ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ-ΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

•Η νέα ὀρχήστρα ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.

ΝΕΛΜΠΟΥΡΟΝΟ

καὶ μετὰ τὸ γλυκύτετο πρῶτο βιολὶ τοῦ κ.

ΙΑΣΑΝΕΝΤΕ

Τρίτην καὶ Παρασκευὴν συναυλία.

ΔΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΤΟΣ 1916

ΔΡΑΧ. 100.000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν ἐκδίδονται 10000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 400.000, παρέχοντα κέρδη εἰς 2.000 γραμμάτια ἀξίας δραμῶν 200.000. Διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 28 Φεβρουαρίου 1916 ἐξεδόθησαν ὑπ' αὐξήοντα ἀριθμὸν 1—25.000 ἀκέραια γραμμάτια παρέχοντα συμμετοχὰν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος καὶ τιμῶμα τέσσαρας δραχμὰς καὶ ὑπ' αὐξήοντα ἀριθμὸν 25.001—100.000 τέταρτα γραμματίου τιμῆνα μιᾶς δραχμῆς καὶ παρέχοντα συμμετοχὰν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Κέρδη ἐκάτης κληρώσεως

	Μετὰ κέρδος	ἐκ	Δραχμ		Δραχ.
1	Μετὰ κέρδος	ἐκ	80.000		80.000
1	Κέρδος	ἐκ	20.000	»	20.000
2	Κέρδοι	ἐκ	2.500	»	5.000
6	Κέρδη	ἐκ	1.000	»	6.000
15	Κέρδη	ἐκ	400	»	6.000
1950	Κέρδη	ἐκ	40	»	78.000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γινέσεται τῆς 28 Φεβρουαρίου (12 Μαρτίου) 1916, ἡ δευτέρα τῆς 25 Ἀπριλίου (8 Μαΐου) 1916 ἡ τρίτη τῆς 27 Ἰουνίου (10 Ἰουλίου) 1916, ἡ τέταρτη τῆς 31 Ὀκτωβρίου (13 Νοεμβρίου) 1916, καὶ ἡ πέμπτη 31 Δεκεμβρίου 1916 (13 Ἰανουαρίου 1917).

Διὰ πάσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραπτίαν ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Δαχεῖου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου ἢ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ ἰθὺς Τμηματάρχης: Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ